

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΙΕΒΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

**ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ
ΚΑΝΟΝΙΚΟ**

Κίεβο, 30 Ιουνίου 2010

Α.Π.: Φ. 2110 / 357

Συντάκτης: Π. Ολζιέρσκυ, Γραμ. Α' Ο.Ε.Υ.

*Μέσω ημών
(δια ηλ. ταχυδρομείου)*

Προς: - Β2 Δ/νση

Κοιν.: - Όπως Πίνακας Αποδεκτών

Ε.Δ.: Υπ' όψιν κ. Πρέσβυ

ΘΕΜΑ: Αποστολή ετήσιας έκθεσης έτους 2009 για την Ουκρανία

Αποστέλλεται, συνημμένως, η Ετήσια Έκθεση του Γραφείου μας για την οικονομία της Ουκρανίας και τις ελληνο-ουκρανικές οικονομικές και εμπορικές σχέσεις για το έτος 2009.

Ο Προϊστάμενος

Λ. Παπακωνσταντινίδης
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

Συν.: Ένα αρχείο word

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- Διπλωματικό Γραφείο κ. ΥΦΥΠΕΞ
- Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα ΔΟΣ/ΑΣ
- Γραφείο κ. Β' Γεν. Διευθυντού
- Β1 Δ/νση
- Β8 Δ/νση
- Γεν. Προξενείο Οδησσού
- Γεν. Προξενείο Μαριούπολης
- Γραφείο ΑΚΑΜ Κιέβου
- ΣΕΒ
- ΣΒΒΕ
- Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
- ΠΣΕ
- ΣΕΒΕ
- ΣΕΚ
- Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων (προς περαιτέρω προώθηση στα Ε.Β.Ε.)
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιώς
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- ΠΕΜΕΤΕ
- Σύνδεσμος Ελληνικών Επιχειρήσεων Εξαγωγής Φρούτων, Λαχανικών, Χυμών
- Ένωση Κονσερβοποιών Ελλάδος
- Σύνδεσμος Βιομηχάνων Τυποποιητων Εξαγωγέων Ελαιόλαδου
- Ελληνικός Σύνδεσμος Βιοτεχνών Τυποποίησης Ελαιολάδου
- Ελαιουργική
- Σύνδεσμος Ελληνικών Θαλασσοκαλλιέργειών
- Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων
- Σύνδεσμος Ελληνικών Αποσταγμάτων Και Οινοπνευματωδών Ποτών
- Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου
- Σύνδεσμος Βιομηχάνων Πλαστικών Ελλάδος
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πλεκτικής και Ετοίμου Ενδύματος Ελλάδος
- Σύνδεσμος Εταιρειών Πληροφορικής Ελλάδος
- Σύνδεσμος Ανωνύμων Τεχνικών Εταιρειών
- Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρήσεων Και Επιχειρηματιών
- Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών Ανωτέρων Τάξεων
- Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος
- Σύνδεσμος Γουνοποιών Καστοριάς
- Σύνδεσμος Ελληνικών Καπνοβιομηχανιών
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βιομηχάνων & Αντιπροσώπων Καλλυντικών & Αρωμάτων
- Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών
- Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Χάρτου
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Μαρμάρου Μακεδονίας – Θράκης
- Ελληνική Ένωση Αλουμινίου
- Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος
- Ένωση Κατασκευαστών Γεωργικών Μηχανημάτων Ελλάδος
- Σύνδεσμος Ελληνικών Γραφείων Μελετών

- ΟΠΕ
- ΟΑΕΠ
- ΔΕΘ
- ΕΟΜΜΕΧ
- ΣΕΒ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2009

Κίεβο, Ιούνιος 2010

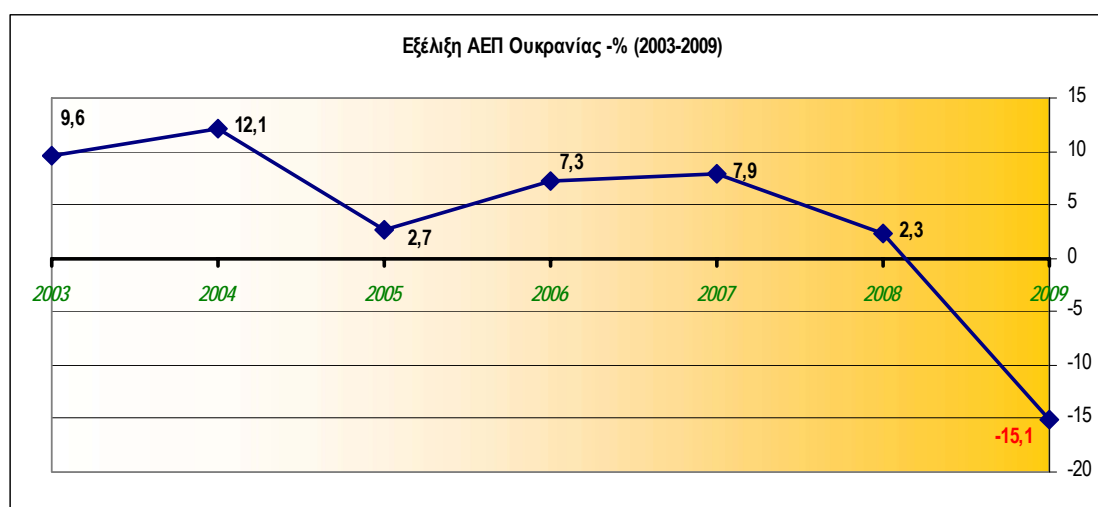
Περιεχόμενα

A.	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ.....	3
1.	Επιδόσεις εθνικής οικονομίας.....	3
1.1.	Αγροτική Παραγωγή.....	4
1.2.	Βιομηχανική Παραγωγή.....	4
1.3.	Κατασκευές.....	5
1.4.	Υπηρεσίες.....	6
2.	Δημόσια Οικονομικά - Ιδιωτικοποιήσεις.....	6
3.	Πληθωρισμός.....	7
4.	Νομισματική Πολιτική - Συναλλαγματική Ισοτιμία - Τράπεζες.....	8
5.	Ισοζύγιο Πληρωμών.....	9
6.	Εξωτερικό Εμπόριο.....	9
6.1.	Ουκρανικές Εξαγωγές.....	10
6.2.	Ουκρανικές Εισαγωγές.....	12
7.	Ξένες Άμεσες Επενδύσεις.....	15
8.	Ανεργία / Μισθοί.....	15
9.	Ενεργειακές Εξελίξεις.....	16
B.	ΔΙΜΕΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ.....	17
1.	Διμερές Συμβατικό Πλαίσιο – Συμφωνίες Οικονομικής Συνεργασίας.....	17
2.	Διμερές Εμπόριο.....	18
2.1.	Ελληνικές εξαγωγές.....	19
2.2.	Ελληνικές εισαγωγές.....	21
3.	Ελληνική Επενδυτική Παρουσία στην Ουκρανία.....	21
4.	Τουρισμός.....	22
5.	Αναπτυξιακή Συνεργασία με την Ουκρανία.....	22
Γ.	ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	23
1.	Νομικό Πλαίσιο Εταιρειών.....	23
2.	Μορφές επιχειρήσεων.....	23
2.1.	Ανώνυμη Εταιρεία.....	23
2.2.	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.....	24
2.3.	Γραφείο Αντιπροσώπου.....	24
3.	Φόροι και δασμοί.....	24
4.	Καθεστώς εισαγωγών.....	26
5.	Επενδυτικό καθεστώς.....	27
6.	Αργίες.....	28
7.	Χρήσιμες ιστοσελίδες.....	28

Α. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

1. Επιδόσεις εθνικής οικονομίας

Κατόπιν μιας δεκαετίας υψηλής ανάπτυξης, η ουκρανική οικονομία επηρεάστηκε ιδιαίτερα από την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση και, το τέταρτο τρίμηνο του 2008, εισήλθε σε ύφεση (-8%). Το 2009, η μειωμένη εξωτερική ζήτηση, οι χαμηλές διεθνείς τιμές του χάλυβα, η αύξηση των τιμών της εισαγόμενης ενέργειας, οι σφιχτές συνθήκες χρηματοδότησης και ο περιορισμός των πιστώσεων από το τραπεζικό σύστημα δημιούργησαν σημαντικά κωλύματα στις οικονομικές δραστηριότητες στην Ουκρανία.

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας / Κεντρική Τράπεζα Ουκρανίας

Η κατάσταση στην οποία βρέθηκε η ουκρανική οικονομία κατά το 2009 καθίσταται προφανής από την πορεία που ακολούθησε η συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά τη διάρκεια του έτους. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Επιτροπής της Ουκρανίας, στο πρώτο τρίμηνο του 2009, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά -20,2% – το οποίο αποτελεί και τη μεγαλύτερη μείωση του έτους – και συνέχισε να συρρικνώνεται, με πιο αργούς ρυθμούς, κατά -17,8% το δεύτερο, κατά -16% το τρίτο και κατά -6,8% του ΑΕΠ, το τέταρτο τρίμηνο. Συνολικά, κατά το 2009, το ουκρανικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά -15,1%, σε συνέχεια της επιβράδυνσης που σημείωσε κατά 2,3% το 2008 από το 7,9% το 2007.

Παρά ταύτα, από τα στατιστικά στοιχεία συνάγεται ότι η δύσκολη περίοδος για την οικονομία της Ουκρανίας έχει πλέον παρέλθει και, όσον αφορά στο 2010, η Κεντρική Τράπεζα της χώρας προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά περίπου 4% και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κατά 3,7%. Σύμφωνα με την έκδοση του Δ.Ν.Τ., "World Economic Outlook"¹, η ουκρανική οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 4,1% το 2011, ενώ, μεσοπρόθεσμα, το 2015, κατά 4%.

¹ World Economic Outlook (WEO) - Rebalancing Growth, April 2010, International Monetary Fund – <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2010/01/index.htm>

Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε, επίσης, για την ουκρανική οικονομία, η απόφαση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου να αναβάλει, το Νοέμβριο του 2009, κατόπιν επανειλημμένων προειδοποιήσεων του προς τις αρχές της χώρας, την εκταμίευση της τέταρτης δόσης ύψους περί τα \$3 δισ. από το 24-μηνο δάνειο που είχε συμφωνηθεί μεταξύ του Δ.Ν.Τ. και της Ουκρανίας συνολικού ύψους \$16,4 δισ., από το οποίο είχαν ήδη χορηγηθεί \$10,6 δισ. Οι λόγοι ήταν κυρίως η μη-επίτευξη συγκεκριμένων στόχων που είχαν τεθεί από το Δ.Ν.Τ. και κυρίως η μη-συμμόρφωση της ουκρανικής κυβέρνησης με τις εισηγήσεις του Ταμείου για δημοσιονομική πειθαρχία, με αποκορύφωμα την έγκριση νομοθεσίας για αύξηση των ελάχιστων μισθών στην Ουκρανία, η οποία προωθήθηκε από την, τότε, Αντιπολίτευση και υπεγράφη από τον, τότε, Πρόεδρο της χώρας παρά την αντίθεση της, τότε, Κυβέρνησης.

1.1. Αγροτική Παραγωγή

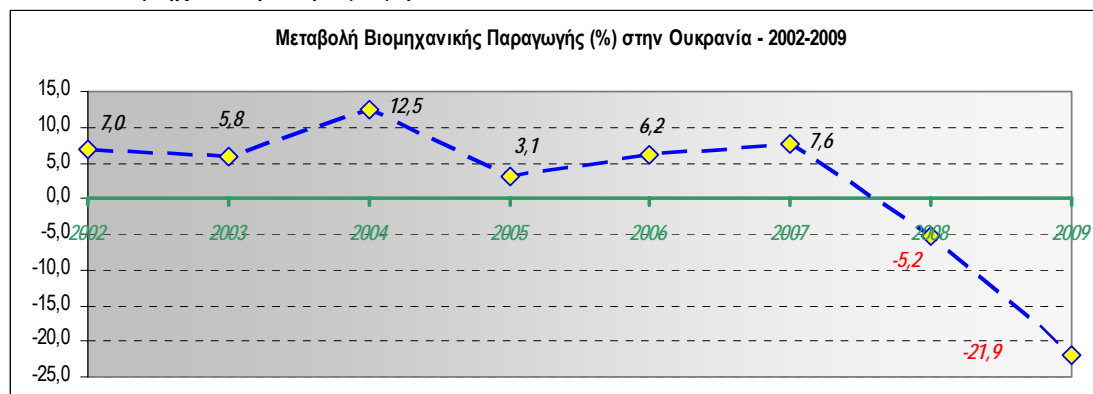
Η συνολική αγροτική παραγωγή παρέμεινε, το 2009, περίπου στα επίπεδα του 2008 παρουσιάζοντας μια πολύ μικρή αύξηση (0,1%, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Στατιστικής Επιτροπής της Ουκρανίας) με την παραγωγή των αγροτικών επιχειρήσεων να μειώνεται κατά 0,6% και των αγροτικών νοικοκυριών να αυξάνεται κατά 0,6%. Σημειώνεται ότι η αγροτική παραγωγή είχε αυξηθεί κατά 17,1% το 2008 σε σχέση με το 2007.

Κατά το 2009, η παραγωγή ορισμένων εκ των βασικότερων ουκρανικών γεωργικών προϊόντων μειώθηκε σε σημαντικό βαθμό. Συγκεκριμένα, η παραγωγή δημητριακών και οσπρίων μειώθηκε κατά -13,6% σε 46 εκατ. τόνους, των ζαχαρότευτλων κατά -25,1% σε 10 εκατ. τόνους και των ηλιόσπορων κατά -2,5% σε 6,4 εκατ. τόνους. Η παραγωγή πατάτας διατηρήθηκε σχεδόν σταθερή σημειώνοντας μικρή αύξηση 0,6% σε 19,7 εκατ. τόνους και η παραγωγή λαχανικών αυξήθηκε κατά 4,7% σε 8,4 εκατ. τόνους.

Η ζωική παραγωγή κινήθηκε σε καλύτερα επίπεδα με την παραγωγή κρέατος να αυξάνεται κατά 0,2%, την παραγωγή αυγών κατά 6%, την παραγωγή μαλλιού κατά 9,2% και μόνο την παραγωγή γάλακτος να μειώνεται κατά -1,3%.

Η αλιευτική παραγωγή αυξήθηκε κατά 5% σε 257 χιλ. τόνους.

1.2. Βιομηχανική Παραγωγή

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

Η σημαντική μείωση της βιομηχανικής παραγωγής της Ουκρανίας κατά ποσοστό -21,9% το 2009 ήταν ο πλέον συνεισφέρων παράγοντας στη σημαντική συρρίκνωση της οικονομίας της χώρας. Ήταν μόλις η δεύτερη, χρονικά, μείωση της βιομηχανικής παραγωγής στην τελευταία οκταετία στην Ουκρανία (2008: -5,2%).

Το ευόιο για την οικονομία της Ουκρανίας είναι ότι, παρά τη συνολική αρνητική εικόνα, η βιομηχανική παραγωγή, κατά τη διάρκεια του 2009, εξελίχθηκε σχετικά θετικά και από τη συρρίκνωση κατά σχεδόν 1/3 της παραγωγής τον Ιανουάριο του εν λόγω έτους έφτασε στην αύξηση του Νοεμβρίου κατά 8,6% και του Δεκεμβρίου κατά 7,4%. Η, εντός του 2009, θετική τάση στη βιομηχανική παραγωγή της χώρας ήταν κυρίως αποτέλεσμα των αλλαγών που υπήρξαν στην μεταλλουργική βιομηχανία εν μέρει λόγω της αύξησης των παγκόσμιων τιμών χάλυβα.

Την κεκτημένη ταχύτητα της μεταλλουργίας ακολούθησαν οι εξορύξεις, και, ταυτόχρονα, η αύξηση στις τιμές των λιπασμάτων ευνόησε τη χημική βιομηχανία της Ουκρανίας. Λόγω πιστωτικών περιορισμών, χαμηλής ζήτησης, ύφεσης στον κατασκευαστικό τομέα και, ακόμη, αργής ανάκαμψης στις χώρες-πελάτες, η ανάπτυξη σε άλλες σημαντικές βιομηχανίες της Ουκρανίας όπως η μηχανουργία και η κατασκευή οικοδομικών υλικών δεν ανέκαμψε εντός του 2009.

Μείωση παραγωγής, σε ετήσια βάση, κατεγράφη και στους τρεις βασικούς τομείς του βιομηχανικού κλάδου, ήτοι εξόρυξη, μεταποίηση και ενέργεια. Η παραγωγή της εξορυκτικής βιομηχανίας υποχώρησε κατά -10,6% σε σχέση με το 2008, όταν είχε ήδη μειωθεί κατά -4,3%.

Η μεταποίηση ήταν ο κλάδος που σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση με ποσοστό -26,5% (2008: -6%) με τους υποκλάδους της μηχανολογίας/μηχανουργίας, της παραγωγής μη-μεταλλικών ορυκτών προϊόντων και της μεταλλουργίας και παραγωγής τελικών μεταλλικών προϊόντων να δέχονται τις μεγαλύτερες πιέσεις και να σημειώνουν σημαντική φθίνουσα πορεία (-44,9%, -38,5% και -26,7% αντίστοιχα). Αν, δε, συνυπολογισθεί η σημασία του κλάδου της μεταλλουργίας στις ουκρανικές εξαγωγές, καθίστανται πλέον σαφείς οι αρνητικές επιπτώσεις που οι μειώσεις αυτές είχαν στην ουκρανική οικονομία.

Τέλος, η παραγωγή του κλάδου παραγωγής και διανομής ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και ύδατος μειώθηκε κατά -11,1% (2008: -1,8%).

1.3. Κατασκευές

Ο κλάδος των κατασκευών, ο οποίος υπήρξε σημαντικό στήριγμα της αναπτυξιακής δυναμικής της Ουκρανίας για χρόνια, αντιμετώπισε σοβαρές δυσκολίες από τα μέσα του 2008 καθώς η ζήτηση για κατοικίες και επαγγελματικούς χώρους μειώθηκε σημαντικά. Η κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο έφτασε στο αποκορύφωμά της το 2009 με το ποσοστό των ολοκληρωμένων κατασκευαστικών έργων να μειώνεται σε σχέση με το 2008 σε 51,8% (μείωση δραστηριότητας: -48,2%) σε συνέχεια της – μικρότερης μεν, σημαντικής δε – μείωσης (-15,8%) που σημειώθηκε κατά το 2008. Η μείωση αυτή συντέινε σε μια περαιτέρω ορθολογικοποίηση των τιμών στην αγορά ακινήτων, το 2009, η οποία ξεκίνησε από το 2008, κατέστησε, όμως, δύσκολο και ασύμφορο για πολλές κατασκευαστικές εταιρείες να ολοκληρώσουν ορισμένα έργα τους.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Κατασκευών, 1.222 κατασκευαστικές εταιρείες εκκαθαρίστηκαν στην Ουκρανία το 2009 και περίπου 112.000 εργαζόμενοι απολύθηκαν. Την 1η Ιανουαρίου 2010 ήταν ακόμη εγγεγραμμένες περίπου 58.000 εταιρείες στον τομέα των κατασκευών συμπεριλαμβανομένων 544 κρατικών εταιρειών.

1.4. Υπηρεσίες

Οι μεταφορές εμπορευμάτων μειώθηκαν, το 2009, κατά -21,9% σε 695,7 εκατ. τόνους. Η σημαντικότερη μείωση από πλευράς συμμετοχής στο σύνολο σημειώθηκε στις σιδηροδρομικές μεταφορές με ποσοστό -21,5% σε 391,2 εκατ. τόνους. Όσον αφορά στις επιβατικές μεταφορές, η μείωση ανήλθε σε -12,7% σε 7,27 δισ. επιβιβάσεις. Η σημαντικότερη μείωση από πλευράς συμμετοχής στο σύνολο σημειώθηκε στις οδικές μεταφορές με ποσοστό -8,2% σε 4 δισ. επιβιβάσεις.

Οι εισροές από τις ταχυδρομικές και τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες μειώθηκαν σε αξία κατά -3% σε UAH 46,3 δισ. με σημαντικότερη από πλευράς συμμετοχής τη μείωση που σημειώθηκε στην κινητή τηλεφωνία κατά -3,9% σε UAH 28,5 δισ.

Το 2009, ο κύκλος εργασιών του λιανικού εμπορίου (συμπεριλαμβανομένου του κύκλου εργασιών λιανικού εμπορίου από επιχειρήσεις, φυσικά πρόσωπα και εκτιμώμενες πωλήσεις αγαθών στις αγορές) στην Ουκρανία ανήλθε σε UAH 442,8 δισ. μειωμένος κατά -16,6%. Ο συνδυασμένος κύκλος εργασιών μόνο των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου και των επιχειρήσεων εστίασης ανήλθε σε UAH 229,9 δισ. μειωμένος κατά -20,6%.

2. Δημόσια Οικονομικά - Ιδιωτικοποιήσεις

Το επίσημο δημοσιονομικό έλλειμμα του Ενοποιημένου Προϋπολογισμού της Ουκρανίας για το 2009 ανήλθε σε UAH 21,6 δισ. ήτοι -2,4% του ΑΕΠ. Τα δημοσιονομικά έσοδα σημείωσαν μικρή μεταβολή (-3%) οι δημοσιονομικές δαπάνες ελάχιστη (-0,6%). Στην μικρή αυτή μεταβολή στα δημοσιονομικά έσοδα έπαιξε ρόλο η αύξηση των έμμεσων φόρων σε καπνό και οινοπνευματώδη ποτά, ενώ η πραγματική μείωση στα έσοδα καλύφθηκε από προκαταβολική είσπραξη φόρων και χρεώσεων, συσσώρευση της παρακράτησης του ΦΠΑ και ορισμένες μεμονωμένες εισπράξεις όπως Ειδικά Τραβηκτικά Δικαιώματα από το Δ.Ν.Τ., τα οποία προσμετρήθηκαν στα δημοσιονομικά έσοδα και τα οποία, αν δεν συνυπολογιστούν, ανεβάζουν το έλλειμμα σε 4% του ΑΕΠ.

Επιπλέον, το έλλειμμα δεν περιλαμβάνει το κόστος της αναδιάρθρωσης των τραπεζικών κεφαλαίων και τις ανάγκες χρηματοδότησης της Naftogaz που καλύφθηκαν από κρατικά ομόλογα. Επίσης, αν και το έλλειμμα του δημοσίου Συνταξιοδοτικού Ταμείου της Ουκρανίας – το οποίο χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό – είχε προϋπολογισθεί σε περίπου UAH 14 δισ. ή 1,5% του ΑΕΠ για το 2009, στο τέλος του έτους είχε διπλασιαστεί, με αποτέλεσμα να απαιτηθεί περαιτέρω χρηματοδότησή του, ύψους 1,8% του ΑΕΠ.

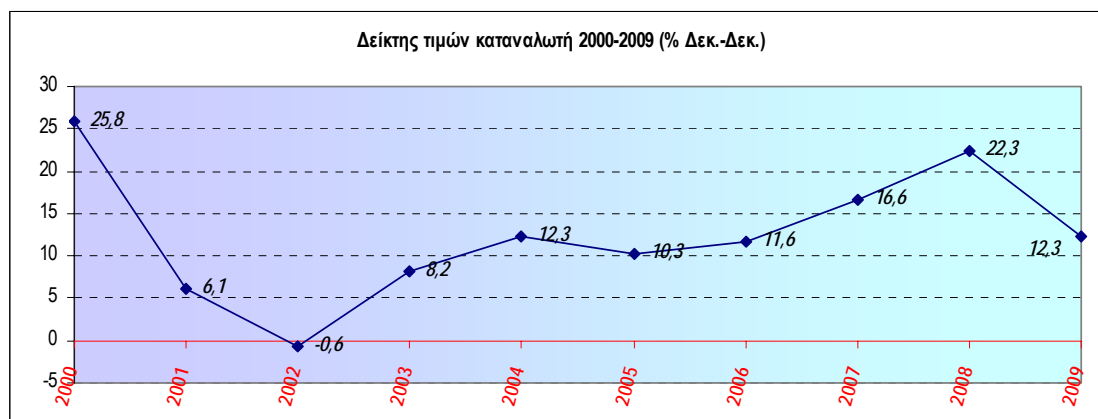
Το μικτό δημόσιο (άμεσο) και εγγυημένο από την Κυβέρνηση χρέος της χώρας το 2009 ανήλθε σε UAH 316,885 δισ. (αυξημένο κατά 67,3%) ή \$39,685 δισ.

(αυξημένο κατά 61,3%). Το δημόσιο χρέος της Ουκρανίας ανήλθε σε 24,9% του ΑΕΠ της ενώ το εγγυημένο από την Κυβέρνηση χρέος σε 9,8%. Συνολικά, το μικτό δημόσιο (άμεσο) και εγγυημένο από την Κυβέρνηση χρέος ανήλθε σε 34,7% του ΑΕΠ από 20% που ήταν το 2008 (13,8% και 6,2% αντίστοιχα). Το δημόσιο εξωτερικό χρέος ανήλθε σε UAH 135,926 δισ. ή \$17,023 δισ.

Σύμφωνα με το Ταμείο Κρατικής Περιουσίας (SPF), τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις για το 2009 ανήρθαν σε UAH 793,58 εκατ., 9,3% του προβλεπόμενου ποσού, όπως αυτό είχε οριστεί στον Προϋπολογισμό, ενώ τα έσοδα από μισθώσεις και μερίσματα υπερέβησαν τις προβλέψεις κατά 18% και 44,8% ενισχύοντας τον προϋπολογισμό κατά UAH 655,23 εκατ. και UAH 431,19 εκατ. αντίστοιχα. Το συνολικό ποσό που είχε προβλεφθεί από το SPF ότι θα ενισχύσει τον Προϋπολογισμό ήταν UAH 9,35 δισ. ενώ εισπράχθηκαν μόλις UAH 1,88 δισ.

3. Πληθωρισμός

Μετά το υψηλότερο ποσοστό πληθωρισμού της τελευταίας δεκαετίας και ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά από την ανεξαρτητοποίηση της χώρας (22,3% το 2008), ο πληθωρισμός μετριάστηκε το 2009 σε 12,3%. Πρόκειται, παρά ταύτα, για το έκτο συνεχόμενο έτος κατά το οποίο παρατηρείται διψήφιο ποσοστό πληθωρισμού.

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

Οι πληθωριστικές πιέσεις οι οποίες ήταν μεγαλύτερες στην αρχή του έτους (Ιανουάριος: 2,9% - το υψηλότερο ποσοστό του έτους) ως κυρίως απότοκο των επιπέδων της προηγούμενης χρονιάς, μετριάστηκαν αργότερα – με τους καλοκαιρινούς μήνες να σημειώνουν αποπληθωρισμό – και επανήρθαν σταδιακά με αποκορύφωμα το Νοέμβριο (1,1%). Οι πιέσεις επί των τιμών αναπτύχθηκαν κυρίως λόγω της υποτίμησης της Γκρίβνας, των έμμεσων φόρων σε καπνό και οινόπνευματώδη ποτά και της αύξησης των τιμών στην ενέργεια, ενώ αντισταθμίστηκαν από την περιορισμένη ζήτηση, λόγω μειωμένου διαθέσιμου εισοδήματος και πιστωτικών δυσκολιών.

Η αύξηση των βιομηχανικών τιμών επιβραδύνθηκε το 2009 σε 14,3% από το 23% του 2008, με τις τιμές των προϊόντων εξόρυξης να επιβραδύνονται σε 11,2%

από 22,3% του 2008, της μεταποίησης να αυξάνονται ελάχιστα σε 17,4% από 18,4% και της παραγωγής και διανομής ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και ύδατος να μειώνονται δραματικά από 42,2% σε 3,9%.

Οι τιμές πώλησης των αγροτικών προϊόντων τα οποία διατέθηκαν στην αγορά από αγροτικές επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 6,4% (2008: 10,3%).

Μετά την έξοδο από την κρίση και με την ανάκαμψη των οικονομικών δραστηριοτήτων, το επίμονο δημοσιονομικό έλλειμμα και τις προγραμματισμένες αυξήσεις στις εταιρείες δημόσιας ωφέλειας, η μείωση του πληθωρισμού θα καταστεί δυσκολότερη και θα απαιτηθούν μεγαλύτερες προσπάθειες από την Κυβέρνηση κατά το 2010.

4. Νομισματική Πολιτική - Συναλλαγματική Ισοτιμία - Τράπεζες

Η σφιχτή νομισματική πολιτική συνεισέφερε στην υποχώρηση των πληθωριστικών πιέσεων και βοήθησε στον περιορισμό της εκροής συναλλάγματος, ήταν, όμως, και μια από τις αιτίες λόγω των οποίων η Ουκρανία αντιμετώπισε τα σοβαρότερα προβλήματα από άλλες αναδυόμενες οικονομίες κατά την παγκόσμια οικονομική κρίση. Η Κεντρική Τράπεζα προέβη σε μείζονες παρεμβάσεις για την υποστήριξη της ισοτιμίας της Γκρίβνας (\$10,4 δισ.), για την απόσβεση των εξωτερικών πιέσεων στο εθνικό νόμισμα (sterilization) (UAH 85,8 δισ.) καθώς και σε σχετικά συγκρατημένες αναχρηματοδοτήσεις (UAH 61,4 δισ.), με αποτέλεσμα η νομισματική βάση στο τέλος του έτους να βρίσκεται στο 4,4% (αύξηση από UAH 186.670 εκατ. το Δεκέμβριο του 2008 σε UAH 194.965 εκατ. το Δεκέμβριο του 2009).

Η επίσημη ισοτιμία της Γκρίβνας έναντι του Δολαρίου Η.Π.Α. στις 31.12.2009 ανήλθε σε 7,9850 UAH/USD. Σε σχέση με την 1.1.2009 η ισοτιμία αυξήθηκε από 7,7 UAH/USD κατά 0,285 της Γκρίβνας ή 3,7%. Ο μέσος όρος του 2009 ήταν 7,8 UAH/USD.

Η επίσημη ισοτιμία της Γκρίβνας έναντι του Ευρώ στις 31.12.2009 ανήλθε σε 11,4489 UAH/€. Σε σχέση με την 1.1.2009 η ισοτιμία αυξήθηκε από 10,8555 UAH/€ κατά 0,5934 της Γκρίβνας ή 5,47%. Ο μέσος όρος του 2009 ήταν 10,9 UAH/€.

Σύμφωνα με έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της Ουκρανίας, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας μειώθηκαν το Δεκέμβριο του 2009 κατά 2,9% (\$786 εκατ.) σε \$26,505 δισ., και για όλο το έτος κατά 16%, ήτοι \$5,038 δισ.

Τα έσοδα των ουκρανικών τραπεζών για το 2009 εκτιμάται ότι ανήλθαν σε 143,1 δισ. Γκρίβνες και οι δαπάνες τους σε 171,1 δισ. Γκρίβνες. Την 1 Ιανουαρίου 2010, υφίσταντο στην Ουκρανία 182 τράπεζες. 14 τράπεζες είχαν τεθεί σε διαδικασία εκκαθάρισης (12 εκ των οποίων κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας και δύο κατόπιν απόφασης δικαστηρίου). Μέχρι τα μέσα του 2009, οι έντονες αναλήψεις των καταθέσεων μείωσαν τους πόρους των εμπορικών τραπεζών, οι οποίες κατάφεραν να έχουν μικρή αύξηση στις καταθέσεις κατά το δεύτερο εξάμηνο. Επίσης, τα υψηλά εξωτερικά χρέη των τραπεζών και ένα αυξανόμενο μερίδιο μη-εξυπηρετούμενων δανείων συνέδραμαν στη μειωμένη πίστωση.

5. Ισοζύγιο Πληρωμών

Ισοζύγιο πληρωμών της Ουκρανίας (εκατ.\$)

	2008	2009
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	-12.763	-1.801
Εμπορικό ισοζύγιο και ισοζύγιο υπηρεσιών	-14.350	-2.022
Εξαγωγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών	85.612	54.253
Εισαγωγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών	-99.962	-56.275
Εμπορικό ισοζύγιο*	-16.091	-4.655
Εξαγωγές εμπορευμάτων	67.717	40.394
Εισαγωγές εμπορευμάτων	-83.808	-45.049
Ισοζύγιο υπηρεσιών	1.741	2.633
Εξαγωγές υπηρεσιών	17.895	13.859
Εισαγωγές υπηρεσιών	-16.154	-11.226
Ισοζύγιο εισοδημάτων	-1.540	-2.440
Εισροές	5.419	4.624
Εκροές	-6.959	-7.064
Ισοζύγιο τρεχουσών μεταβιβάσεων	3.127	2.661
Εισροές	4.165	3.460
Εκροές	-1.038	-799
Συνολικό Ισοζύγιο Κεφαλαιακών Μεταβιβάσεων και Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών	12.232	1.145
Ισοζύγιο Κεφαλαιακών Μεταβιβάσεων	5	595
Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών	12.227	550
Άμεσες επενδύσεις	9.903	4.654
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	-1.280	-1.732
Άλλες επενδύσεις	4.684	-8.026
Μικτά επίσημα διαθέσιμα	-1.080	5.654
Τακτοποιητέα στοιχεία	531	656

* Παρατηρείται μικρή απόκλιση στα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας και της Στατιστικής Επιτροπής της Ουκρανίας λόγω διαφοράς στη μεθοδολογία.

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ουκρανίας

6. Εξωτερικό Εμπόριο

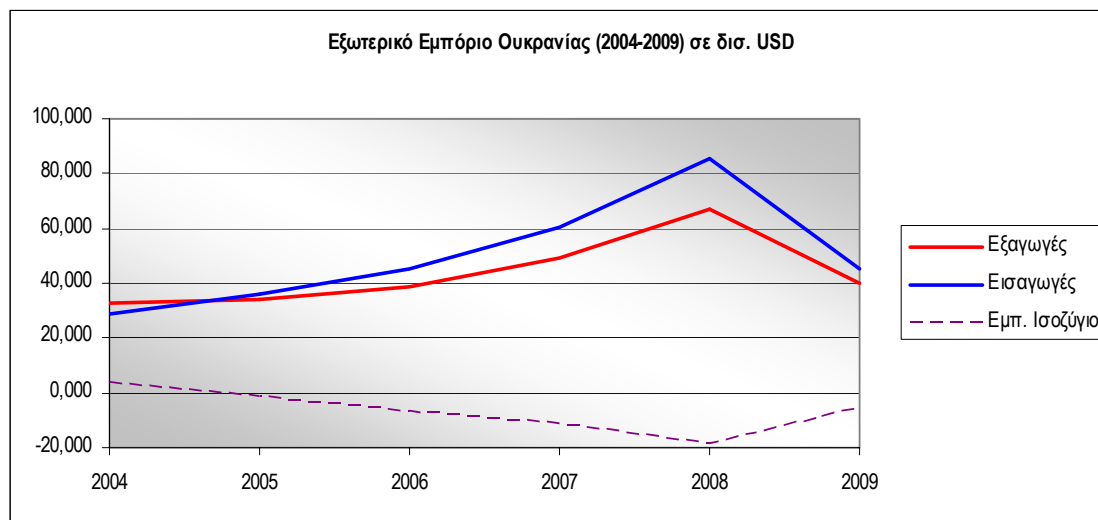
Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Επιτροπής της Ουκρανίας, το 2009, οι ουκρανικές εξαγωγές μειώθηκαν κατά 40,7% σε σχέση με το 2008 σε \$39,7 δισ. και οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 46,9% σε σχέση με το 2008 σε \$45,4 δισ.

Εξωτερικό Εμπόριο Ουκρανίας 2004-2009 σε δισ. \$

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Εξαγωγές	32,672	34,287	38,368	49,248	66,954	39,703
Εισαγωγές	28,996	36,141	45,034	60,670	85,535	45,436
Εμπ. Ισοζύγιο	3,676	-1,854	-6,666	-11,422	-18,581	-5,733
Όγκος Εμπορίου	61,668	70,428	83,402	109,918	152,489	85,139

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου της Ουκρανίας ανήλθε σε \$5,7 δισ. μειωμένο κατά -69% από το 2008 και ο όγκος εμπορίου μειώθηκε κατά -44,1% σε \$85,1 δισ. Σημειώνεται ότι, το 2008, ο όγκος του ουκρανικού εμπορίου σημείωσε σοβαρή αύξηση (39%) με τις εξαγωγές να έχουν αυξηθεί από το 2007 κατά 35,8% και τις εισαγωγές κατά 41,1%.

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

6.1. Ουκρανικές Εξαγωγές

Όσον αφορά στις ουκρανικές εξαγωγές, η γενική κατηγορία προϊόντων που γνώρισε τη σημαντικότερη μείωση ήταν τα "Μέταλλα κοινά και τεχνουργήματα από τα μέταλλα αυτά (XV)" (μείωση από το 2008: -53,6%, συμμετοχή στις εξαγωγές του 2009: 32,3%). Άλλες σημαντικές μειώσεις σημειώθηκαν στα "Ορυκτά προϊόντα (V)" (μείωση από το 2008: -44,6%, συμμετοχή στις εξαγωγές του 2009: 9,8%), οι "Μηχανές και συσκευές, ηλεκτρικό υλικό και τα μέρη τους (XVI)" (μείωση από το 2008: -20,9%, συμμετοχή στις εξαγωγές του 2009: 12,6%), τα "Προϊόντα των χημικών και των συναφών βιομηχανιών (VI)" (μείωση από το 2008: -50,1%, συμμετοχή στις εξαγωγές του 2009: 6,3%), τα "Φυτικά προϊόντα (II)" (μείωση από το 2008: -9,7%, συμμετοχή στις εξαγωγές του 2009: 12,7%), κ.ο.κ. Η μόνη κατηγορία που σημείωσε αύξηση ήταν τα "Όργανα και συσκευές οπτικής, φωτογραφίας ή κινηματογραφίας, μέτρησης, ελέγχου ή ακριβείας (XVIII)" (αύξηση από το 2008: 14,8%, συμμετοχή στις εξαγωγές του 2009: 0,7%)

Με βάση τις διψήφιες κατηγορίες προϊόντων, οι κύριες ουκρανικές εξαγωγές ήταν οι εξής:

Ουκρανικές Εξαγωγές 2009 – 15 πρώτες κατηγορίες εξαγομένων προϊόντων (διψήφια ταξινόμηση)

α/α	Κατηγορία προϊόντος	Αξία σε χιλ. \$	% του 2008	% επί του συνόλου εξαγωγών
1.	72 - Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	10.252.506,8	44,7	25,8
2.	10 – Δημητριακά	3.556.197,7	96,0	9,0
3.	84 - Πυρηνικοί αντι/ρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχ. επιπλοήσεις	2.786.959,8	79,7	7,0
4.	85 - Μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και τα μέρη τους	2.227.359,3	78,3	5,6
5.	27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών	2.130.782,5	51,9	5,4
6.	73 - Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	1.946.940,1	55,1	4,9
7.	26 - Μεταλλεύματα, σκουριές και τέφρες	1.340.148,9	62,2	3,4
8.	12 - Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις	1.040.363,6	72,9	2,6
9.	31 – Λιπάσματα	857.847,7	43,0	2,2
10.	86 - Οχήματα και υλικό για σιδηρ/κές ή παρόμοιες γραμμές και τα μέρη τους	777.086,5	29,3	2,0

11.	48 - Χαρτί και χαρτόνια. τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι	699.910,7	89,0	1,8
12.	28 - Ανόργανα χημικά προϊόντα	687.407,1	42,9	1,7
13.	44 - Ξυλεία, ξυλοκάrbουνα και τεχνουργήματα από ξύλο	669.836,1	83,6	1,7
14.	04 - Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας, αυγά πτηνών. μέλι φυσικό	476.446,3	69,0	1,2
15.	22 - Ποτά, αλκοολούχα υγρά και ξίδι	458.628,6	81,9	1,2

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

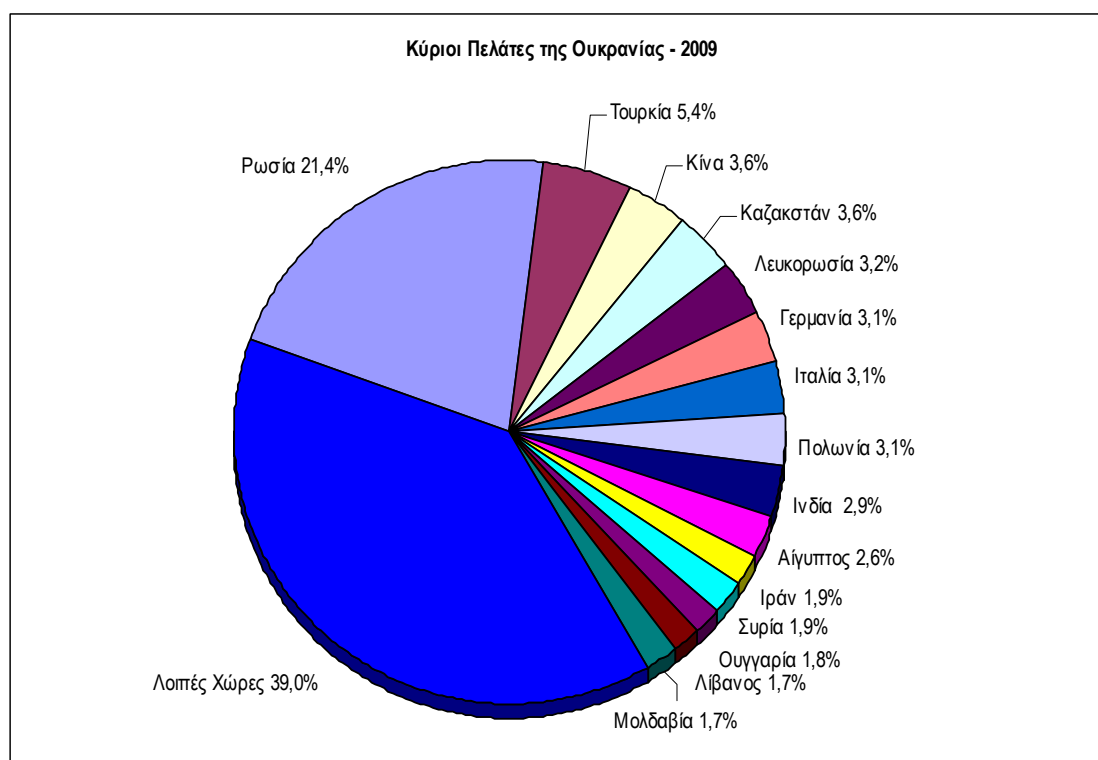
Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

Η χώρα που απορρόφησε και για το 2009 το μεγαλύτερο ποσοστό των ουκρανικών εξαγωγών είναι η Ρωσία με 21,4% του συνολικού όγκου, σημειώνοντας σοβαρή μείωση κατά 46% σε σύγκριση με τα μεγέθη του 2008. Ακολουθεί η Τουρκία, καταλαμβάνοντας ποσοστό 5,4%, η Κίνα με 3,6%, το Καζακστάν με, επίσης, 3,6%, η Λευκορωσία με 3,2%, η Γερμανία με 3,1% κ.α. Οι ευρωπαϊκές χώρες απορρόφησαν το 25,9% των ουκρανικών εξαγωγών (Ε.Ε.: 23,9%), οι χώρες ΚΑΚ το 33,9% και οι ασιατικές χώρες το 30,6%.

α/α	Χώρα	Χιλ. \$	% του 2008	% επί του συνόλου εξαγωγών
1.	Ρωσία	8.495.072	54,0	21,4
2.	Τουρκία	2.126.526	45,9	5,4
3.	Κίνα	1.434.405	262,0	3,6
4.	Καζακστάν	1.418.430	77,4	3,6
5.	Λευκορωσία	1.258.938	59,8	3,2
6.	Γερμανία	1.248.126	67,9	3,1
7.	Ιταλία	1.227.561	42,2	3,1

8.	Πολωνία	1.213.110	51,9	3,1
9.	Ινδία	1.152.457	114,6	2,9
10.	Αίγυπτος	1.013.336	65,0	2,6
11.	Ιράν	755.820	88,0	1,9
12.	Συρία	753.298	72,6	1,9
13.	Ουγγαρία	730.223	53,4	1,8
14.	Λίβανος	694.099	204,2	1,7
15.	Μολδαβία	693.621	59,2	1,7
	Λοιπές Χώρες	24.315.362	-	39,0
	ΕΛΛΑΔΑ (62 ^η θέση) ²	100.340	29,6	0,3

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

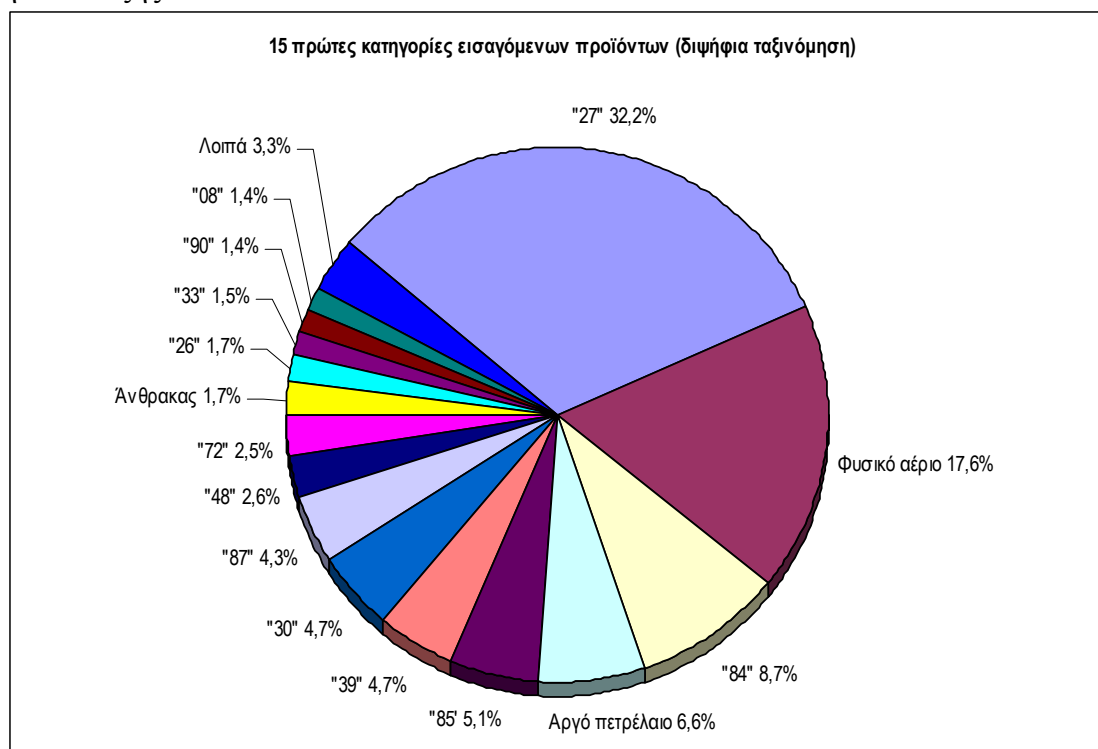
6.2. Ουκρανικές Εισαγωγές

Όσον αφορά στις ουκρανικές εισαγωγές, η γενική κατηγορία προϊόντων που γνώρισε τη σημαντικότερη μείωση ήταν τα "Ορυκτά προϊόντα (V)" (μείωση από το 2008: -38,3%, συμμετοχή στις εισαγωγές του 2009: 34,5%) και ακολουθούν οι "Μηχανές και συσκευές, ηλεκτρικό υλικό και τα μέρη τους (XVI)" (μείωση από το 2008: -53.2%, συμμετοχή στις εισαγωγές του 2009: 13,8%), τα "Προϊόντα των χημικών και συναφών βιομηχανιών (VI)" (μείωση από το 2008: -23.6%, συμμετοχή στις εισαγωγές του 2009: 11,7%), τα "Μέταλλα κοινά και τεχνουργήματα από τα μέταλλα αυτά (XV)" (μείωση από το 2008: -58.1%, συμμετοχή στις εισαγωγές του

² Σημειώνεται ότι τα στοιχεία διμερούς εμπορίου της Ουκρανικής Στατιστικής Επιτροπής και της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος δεν συμβαδίζουν.

2009: 5,9%) κ.ο.κ. Σημειωτέον ότι καμία γενική κατηγορία εισαγωγών δε σημείωσε αύξηση.

Με βάση τις διψήφιες κατηγορίες προϊόντων, οι κύριες ουκρανικές εισαγωγές ήταν οι εξής:

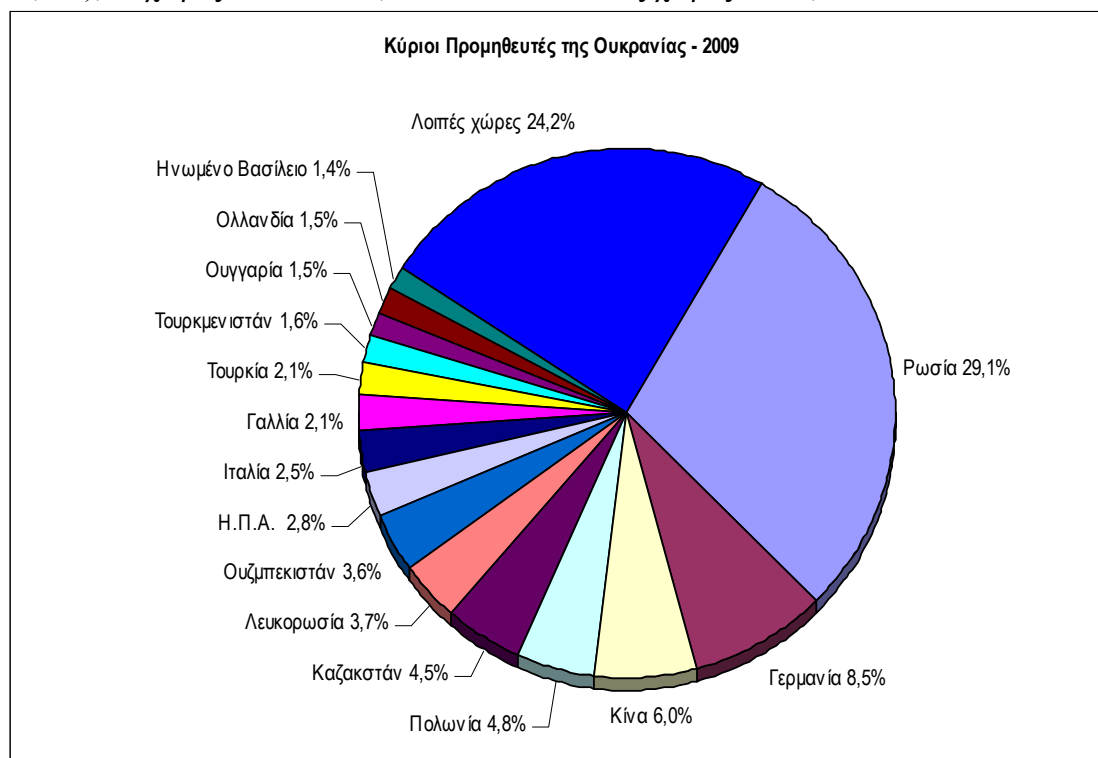
Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

Ουκρανικές Εισαγωγές 2009 – 15 πρώτες κατηγορίες εισαγόμενων προϊόντων (διψήφια ταξινόμηση)

α/α	Κατηγορία προϊόντος	Αξία σε χιλ. \$	% του 2008	% επί του συνόλου εισαγωγών
1.	27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών	14.638.726,5	64,1	32,2
2.	Φυσικό αέριο	7.979.357,7	84,5	17,6
3.	84 - Πυρηνικοί αντι/ρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχ. επινοήσεις	3.947.759,7	41,2	8,7
4.	Αργό πετρέλαιο	2.989.638,7	66,2	6,6
5.	85 - Μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και τα μέρη τους	2.309.284,1	60,6	5,1
6.	39 - Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες	2.141.586,3	60,9	4,7
7.	30 - Φαρμακευτικά προϊόντα	2.130.331,5	87,5	4,7
8.	87 - Αυτοκίνητα οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα και άλλα οχήματα για χειραίες μεταφορές, τα μέρη και εξαρτήματά τους	1.963.199,8	17,3	4,3
9.	48 - Χαρτί και χαρτόνια. τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι	1.203.059,4	75,8	2,6
10.	72 - Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	1.117.520,3	33,9	2,5
11.	Άνθρακας	795.095,2	37,3	1,7
12.	26 - Μεταλλεύματα, σκουριές και τέφρες	762.920,5	37,0	1,7
13.	33 - Αιθέρια έλαια και ρητινοειδή, προϊόντα αρωματοποίησης ή καλλωπισμού παρασκευασμένα και καλλυντικά παρασκευάσματα	685.665,7	79,6	1,5
14.	90 - Όργανα και συσκευές οπτικής, φωτογραφίας ή κινηματογραφίας, μέτρησης, ελέγχου ή ακριβείας	651.531,0	55,3	1,4
15.	08 - Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών	631.896,4	108,6	1,4

Η μεγαλύτερη προμηθεύτρια της Ουκρανίας για το 2009 ήταν η Ρωσία με 29,1% του συνολικού όγκου των ουκρανικών εισαγωγών, σημειώνοντας σοβαρή μείωση κατά 31,8% σε σύγκριση με τα μεγέθη του 2008. Ακολουθεί η Γερμανία, καταλαμβάνοντας ποσοστό 8,5% επί των ουκρανικών εισαγωγών, η Κίνα με 6%, η Πολωνία με 4,8%, το Καζακστάν με 4,5%, η Λευκορωσία με 3,7% κ.α. Οι ευρωπαϊκές χώρες προμήθευσαν το 35,9% των ουκρανικών εισαγωγών (Ε.Ε.: 33,9%), οι χώρες ΚΑΚ το 43,3% και οι ασιατικές χώρες το 14,4%.

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

α/α	Χώρα	Χιλ. \$	% του 2008	% επί του συνόλου εισαγωγών
1	Ρωσία	13.235.774	68,2	29,1
2	Γερμανία	3.852.129	53,8	8,5
3	Κίνα	2.734.257	48,8	6,0
4	Πολωνία	2.170.311	50,7	4,8
5	Καζακστάν	2.033.942	65,2	4,5
6	Λευκορωσία	1.692.834	60,3	3,7
7	Ουζμπεκιστάν	1.640.771	77,5	3,6
8	Η.Π.Α.	1.286.301	45,8	2,8
9	Ιταλία	1.139.755	46,9	2,5
10	Γαλλία	971.501	57,7	2,1
11	Τουρκία	952.244	48,8	2,1
12	Τουρκμενιστάν	718.289	12,8	1,6
13	Ουγγαρία	678.321	52,9	1,5
14	Ολλανδία	677.540	52,8	1,5

15	Ηνωμένο Βασίλειο	651.103	47,3	1,4
	Λοιπές χώρες	11.000.487	-	24,3
	ΕΛΛΑΔΑ (51 ^η θέση) ³	82.798	48,2	0,2

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

7. Ξένες Άμεσες Επενδύσεις

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Επιτροπής, η Ουκρανία κατά το 2009 προσέλκυσε ξένες άμεσες επενδύσεις αξίας \$4,41 δισ., ανεβάζοντας το σύνολο των από το εξωτερικό εισερχόμενων επενδύσεων στη χώρα σε \$40,03 δισ. αυξημένο κατά 12,4% από \$35,62 δισ. το προηγούμενο έτος.

Ως μεγαλύτεροι επενδυτές στη χώρα καταγράφονται οι: Κύπρος (21,5% του συνόλου), Γερμανία (16,5%), Ολλανδία (10%), Ρωσία (6,7%), Αυστρία (6,5%), Ηνωμένο Βασίλειο (5,9%), Γαλλία (4,1%), Η.Π.Α.(3,5%), Βρετανικές Παρθένες Νήσοι (3,4%) κ.α. (Για την Ελλάδα βλ. **B/3. Ελληνική Επενδυτική Παρουσία στην Ουκρανία**).

Η αξία των εισερχόμενων ξένων άμεσων επενδύσεων στην Ουκρανία από την Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2009 ανήλθε σε \$3,2 δισ. (73% του συνόλου των ΞΑΕ), ανεβάζοντας το σύνολο των από την Ε.Ε. εισερχόμενων επενδύσεων σε \$31,35 δισ. αυξημένο κατά 11,4% από \$28,13 δισ.

Το σύνολο, σχεδόν, των ξένων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στην Ουκρανία αφορούν, είτε την ιδιωτικοποίηση κρατικών εταιριών, τις οποίες διαχειρίζεται ο εθνικός φορέας αποκρατικοποιήσεων State Property Fund, είτε την εξαγορά επιχειρήσεων που περιήλθαν στην ιδιοκτησία ιδιωτών κατά τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του ενενήντα. Ελάχιστες είναι προς το παρόν οι ξένες επενδύσεις που αφορούν την εγκαθίδρυση νέων παραγωγικών μονάδων στη χώρα (greenfield investments).

8. Ανεργία / Μισθοί

Η επίσημα καταγεγραμμένη ανεργία στη χώρα, κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση έτους, αυξήθηκε κατά 0,5% και διαμορφώθηκε, την 31η Δεκεμβρίου του 2009, στο 3,4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας σε ηλικία εργασίας, καταγεγραμμένου στην Κρατική Υπηρεσία Απασχόλησης. Η πορεία του εν λόγω δείκτη ήταν πτωτική καθ' όλο το έτος (ήτοι τρίμηνο: 4,4%, εξάμηνο: 4,1%, εννεάμηνο: 3,7%).

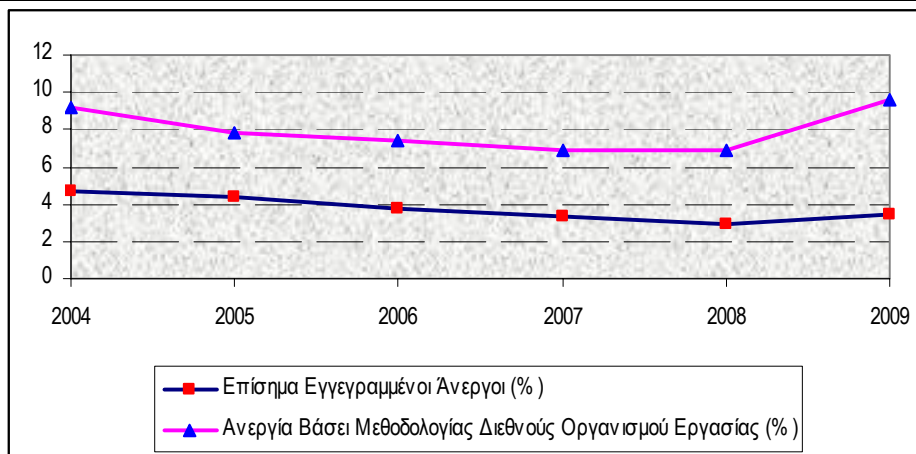
Η ανεργία, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας, αυξήθηκε κατά 2,7%, και έφτασε το 9,6% (τρίμηνο: 10,3%, εξάμηνο: 9,9%, εννεάμηνο: 9,4%).

Όπως καθίσταται εμφανές και από τους παρακάτω πίνακες, η ανεργία στην Ουκρανία ακολουθούσε μια πτωτική πορεία για την πενταετία 2004-2008 η οποία ανακόπηκε το 2009 λόγω της ύφεσης στη χώρα:

³ Σημειώνεται ότι τα στοιχεία διμερούς εμπορίου της Ουκρανικής Στατιστικής Επιτροπής και της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος δεν συμβαδίζουν.

Εξέλιξη Ποσοστού Ανεργίας, 2004 - 2009

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Επίσημα Εγγεγραμμένοι Άνεργοι (%)	4,7	4,4	3,8	3,3	2,9	3,4
Ανεργία Βάσει Μεθοδολογίας Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (%)	9,2	7,8	7,4	6,9	6,9	9,6

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

Σύμφωνα με την Στατιστική Επιτροπή της Ουκρανίας, ο μέσος ονομαστικός μισθός στη χώρα αυξήθηκε, το 2009, κατά 5,5% σε σύγκριση με το 2008, σε UAH 1.906, ενώ ο πραγματικός μισθός μειώθηκε κατά 9,2%. Το 2009 συνεχίστηκαν οι μεγάλες αποκλίσεις στο μέσο μισθό ανά γεωγραφική περιοχή της χώρας, με τους υψηλότερους μισθούς του Δεκεμβρίου 2009 να καταγράφονται στην πόλη του Κιέβου (UAH 3.684), στην περιφέρεια του Ντονιέτσκ (UAH 2.436), στη Σεβαστούπολη (UAH 2.328) στην περιφέρεια του Κιέβου (UAH 2.322) και στην περιφέρεια της Οδησσού (UAH 2.317), ενώ τους χαμηλότερους μισθούς στις περιφέρειες Chernihiv (UAH 1.636), Volyn (UAH 1.654) και Ternopil (UAH 1.695).

Ρυθμός Αυξήσεως Ονομαστικού και Πραγματικού Μισθού (2004 – 2009)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ονομαστικός Μισθός (μεταβολή από το προηγούμενο έτος, %)	27,5	36,7	29,2	29,7	33,7	5,5
Ονομαστικός Μισθός (UAH)	590	806	1.041	1.351	1.806	1.906
Πραγματικός Μισθός (μεταβολή από το προηγούμενο έτος, %)	23,8	20,3	18,3	12,5	6,3	-9,2

Πηγή: Στατιστική Επιτροπή Ουκρανίας

9. Ενεργειακές Εξελίξεις

Το 2009, ο τομέας της ενέργειας στην Ουκρανία προσέλκυσε την παγκόσμια προσοχή όταν διαφωνίες μεταξύ της ρωσικής και της ουκρανικής πλευράς όσον αφορά στα ουκρανικά χρέη και στην τιμή του φυσικού αερίου είχαν ως αποτέλεσμα τη διακοπή της παροχής φυσικού αερίου, στην αρχή του έτους, αρχικά προς την Ουκρανία και κατόπιν, έως τις 7 Ιανουαρίου, και προς 18 ευρωπαϊκές χώρες. Στις 17 Ιανουαρίου, και ενώ είχαν προηγηθεί ανταλλαγές δικαστικών αγωγών μεταξύ της RosUkrEnergo, της Gazprom, της Ουκρανίας και της Naftogaz, και προσπάθειες

διαπραγματεύσεων οι οποίες ήταν ανεπιτυχείς, η Ρωσία οργάνωσε συνδιάσκεψη για το φυσικό αέριο η οποία δεν απέφερε άμεσα αποτελέσματα, σε συνέχεια όμως της οποίας ο Ρώσος Πρωθυπουργός, κ. V. Putin, και η Ουκρανή Πρωθυπουργός, κα Υ. Tymoshenko, κατόπιν διμερών διαπραγματεύσεων υπέγραψαν, στις 19 Ιανουαρίου, δεκαετή συμφωνία η οποία οδήγησε στη λήξη της κρίσης. Η εν λόγω συμφωνία εισήγαγε για πρώτη φορά μαθηματικό τύπο υπολογισμού της τιμής του φυσικού αερίου και προέβλεπε για το 2009 τη χορήγηση φυσικού αερίου στις τιμές της ευρωπαϊκής αγοράς με έκπτωση 20% και τη διατήρηση των τελών διαμετακόμισης αερίου από την Ουκρανία προς ευρωπαϊκές χώρες. Επίσης, προέβλεπε τη μη-χρήση μεσαζόντων. Κατόπιν της συμφωνίας αυτής, η ροή του φυσικού αερίου επανήρθε στις 20 Ιανουαρίου και αποκαταστάθηκε πλήρως στις 21 Ιανουαρίου.

Δεδομένων των χαμηλότερων των συμφωνηθεισών εισαγωγών φυσικού αερίου από την Ουκρανία λόγω της ύφεσης στην ουκρανική βιομηχανία, σε συνάντησή τους στις 3 Σεπτεμβρίου, ο κ. Putin και η κα Tymoshenko, δήλωσαν από κοινού ότι δεν θα υπήρχαν προβλήματα με τη προμήθεια φυσικού αερίου το χειμώνα του 2010 και η Ουκρανή Πρωθυπουργός ανακοίνωσε ότι η Ρωσία δεν θα προέβαινε σε κυρώσεις σε σχέση με το εν λόγω έλλειμμα εισαγωγών. Παρόμοιες δηλώσεις της Ουκρανής Πρωθυπουργού επαναλήφθηκαν τον Οκτώβριο, όμως, ο Γενικός Διευθυντής της Gazprom, κ. A. Miller, δήλωσε ότι θα ισχύσουν όσα συμφωνήθηκαν τον Ιανουάριο όσον αφορά στις ποινικές ρήτρες για τις χαμηλότερες των συμφωνηθεισών εισαγωγές φυσικού αερίου. Στα τέλη Νοεμβρίου κατόπιν συνάντησης Putin-Tymoshenko τροποποιήθηκε η συμφωνία του Ιανουαρίου και συμφωνήθηκε, μεταξύ άλλων, ότι θα μειωθεί η προβλεπόμενη ποσότητα εισαγωγής φυσικού αερίου και η Ουκρανία δεν θα καταβάλει τα προβλεπόμενα πρόστιμα.

Η συνολική ποσότητα φυσικού αερίου που διαμετακομίστηκε μέσω της Ουκρανίας προς την Ευρώπη και τις χώρες ΚΑΚ για το 2009 ανήλθε σε 95,82 δις. κ.μ. μειωμένη κατά 19,9% από το 2008.

B. ΔΙΜΕΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

1. Διμερές Συμβατικό Πλαίσιο – Συμφωνίες Οικονομικής Συνεργασίας

Οι οικονομικές σχέσεις των δυο χωρών διέπονται από τα εξής συμβατικά κείμενα:

- **Συνθήκη Φιλίας και Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ουκρανίας (1997)**
- **Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Αθήνα, 15.1.1992, Ν.2142/1993 ΦΕΚ 86/Α/28.5.1993).**
- **Συμφωνία για την Προώθηση και Αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων (Κίεβο, 1.9.1994, Ν.2317/1995 ΦΕΚ 125Α/19.6.1995, έναρξη ισχύος 4.1.1997)**
- **Συμφωνία για την Σύσταση Μικτής Διπλουργικής Επιτροπής Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (1994)**

- Συμφωνία για τις Διεθνείς Οδικές, Επιβατικές και Εμπορευματικές Μεταφορές (Αθήνα, 11.11.1996 Ν.2506/1997 ΦΕΚ 119/Α/11.6.1997)
- Συμφωνία Τουριστικής Συνεργασίας (Αθήνα, 11.11.1996 Ν.2549/1997 ΦΕΚ 261/Α/19.12.1997, έναρξη ισχύος 17.1.1998)
- Συμφωνία για Οικονομική, Τεχνική και Επιστημονική συνεργασία στον τομέα της Γεωργίας (Κίεβο, 15.12.1997, Ν.2666/1998 ΦΕΚ 280/1998, έναρξη ισχύος 17.8.1999)
- Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών (Κίεβο, 15.12.1997, Ν.2982/2002 ΦΕΚ 11Α/25.1.2002, έναρξη ισχύος 16.7.2002 ΦΕΚ 219/Α/20.9.2002)
- Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (Κίεβο, 6.11.2000 Ν.3046/2002 ΦΕΚ 199/Α/27.8.2002, έναρξη ισχύος 26.9.2003 ΦΕΚ 263/Α/18.11.2003)
- Ναυτιλιακή Συμφωνία (Κίεβο, 6.11.2000 Ν.2967/2001, ΦΕΚ 277/Α/6.12.2001, έναρξη ισχύος 14.3.2002).
- Συμφωνία Συνεργασίας σε Τελωνειακά Θέματα (Κίεβο, 6.11.2000 Ν.2977/2001 ΦΕΚ 296/Α/31.12.2001)
- Πρωτόκολλο 4ης Συνόδου ΜΔΕ για οικονομική, βιομηχανική, τεχνική, επιστημονική συνεργασία (Κίεβο, 08.06.06)

Επίσης, τον Δεκέμβριο 2006, υπεγράφη στην Αθήνα Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ του ΕΛΟΤ και του ουκρανικού φορέα “State Committee for Technical Regulation and Consumer Policy” DSSU στον τομέα της τυποποίησης.

Σε εκκρεμότητα βρίσκονται:

α) η σύναψη διμερούς συμφωνίας συνεργασίας στους τομείς των ταχυδρομείων και των τηλεπικοινωνιών. Οι δυο πλευρές έχουν συμφωνήσει επί του σχεδίου συμφωνίας και αναμένεται η υπογραφή της, η οποία επρόκειτο να λάβει χώρα κατά την 4η ΜΔΕ Ελλάδα-Ουκρανίας (7-8/6/2006) αλλά αναβλήθηκε λόγω νομικών κωλυμάτων της ουκρανικής πλευράς.

β) η τροποποίηση της διμερούς αεροπορικής συμφωνίας, ώστε να συμπεριλαμβάνει τις κοινοτικές ρήτρες. Στις 23-24 Ιουνίου 2007 διεξήχθησαν στο Κίεβο διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο πλευρών, οι οποίες κατέληξαν στην μονογραφή κειμένου συμφωνίας και την υπογραφή Μνημονίου Κατανόησης. Εκκρεμεί η υπογραφή της συμφωνίας.

γ) η πρόταση ουκρανικής πλευράς για σύναψη διμερούς συμφωνίας παρακολούθησης, έρευνας και πρόληψης φορολογικών παραβιάσεων.

2. Διμερές Εμπόριο

Την τελευταία δεκαετία, ο όγκος των ελληνο-ουκρανικών εμπορικών συναλλαγών κινείται σε χαμηλά επίπεδα, τα οποία δεν ανταποκρίνονται στις δυνατότητες των δυο χωρών και στο εκδηλωμένο εκατέρωθεν ενδιαφέρον για συνεργασία. Ως αποτέλεσμα αυτού, οι δυο χώρες παραμένουν δευτερεύοντες και περιορισμένης σημασίας εμπορικοί εταίροι.

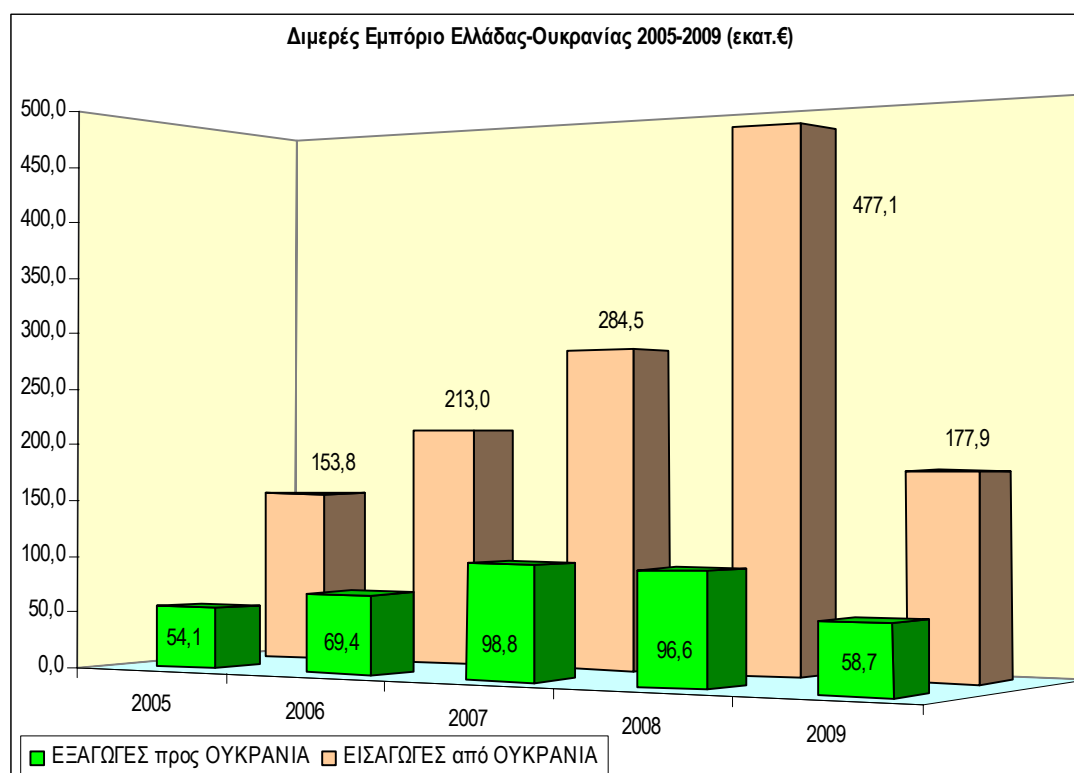
Η αυξητική τάση των ελληνικών εξαγωγών τα προηγούμενα έτη διακόπηκε το 2008 όταν και σημειώθηκε μικρή μείωση ενώ το 2009 οι ελληνικές εξαγωγές

μειώθηκαν σε επίπεδα περίπου του 2005, κυρίως λόγω της κατακόρυφης μείωσης της ζήτησης σε πολύ συγκεκριμένους τομείς που άπτονται των ελληνικών εξαγωγών.

Διμερές εμπόριο Ελλάδος – Ουκρανίας 2005-2009 (σε εκατ. €)

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008
Ελληνικές Εξαγωγές προς Ουκρανία	54,1	69,4	98,8	96,6	58,7	-39,2%
Ελληνικές Εισαγωγές από Ουκρανία	153,8	213,0	284,5	477,1	177,9	-62,7%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-99,7	-143,6	-185,7	-380,5	-119,2	-68,7%
Όγκος Εμπορίου	207,9	282,4	383,3	573,7	236,6	-58,8%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πηγή: ΕΣΥΕ

Από τους ακόλουθους πίνακες γίνεται προφανές ότι η μείωση των εμπορικών συναλλαγών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Ουκρανία εκτείνεται σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες του διμερούς εμπορίου, εκτός ορισμένων περιπτώσεων που σημείωσαν αύξηση, η οποία όμως παραμένει σε χαμηλά στατιστικά επίπεδα, κυρίως επειδή αφορά σε προϊόντα των οποίων τα μερίδια στις εισαγωγές και εξαγωγές είναι μικρά.

2.1. Ελληνικές εξαγωγές

Όσον αφορά στις ελληνικές εξαγωγές στην Ουκρανία, σημειωτέα είναι, με δεδομένο το περιβάλλον ύφεσης και τις σημαντικές μειώσεις στο διμερές εμπόριο ή αύξηση των καπνών κατά 8,3% από το προηγούμενο έτος (συμμετοχή: 13,6%) και ο σχεδόν διπλασιασμός των εξαγωγών των ανόργανων χημικών προϊόντων (αύξηση:

94,1%, συμμετοχή 9%) αλλά και η σχετικά μικρή μείωση των εξαγωγών φρούτων στο 92,7% του προηγούμενου έτους (συμμετοχή: 22,5%). Οι λοιπές εξαγωγές ακολούθησαν ως επί το πλείστον την πορεία του συνόλου των εξαγωγών με ιδιαίτερη εντύπωση να προκαλεί η σοβαρή μείωση των εξαγωγών καλλυντικών στο 8,3% του προηγούμενου έτους (συμμετοχή: 1,5%)

	Κύρια εξαγόμενα προϊόντα προς Ουκρανία	€	% επί του συνόλου εξαγωγών	% του 2008
	Σύνολο Εξαγωγών 2009	58.669.307	100,0%	60,8%
1.	08 - Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών	13.208.005	22,5%	92,7%
2.	24 - Καπνά και βιομηχανοποιημένα υποκατάστατα καπνού	7.960.772	13,6%	108,3%
3.	38 - Διάφορα χημικά προϊόντα	6.074.538	10,4%	54,2%
4.	28 - Ανόργανα χημικά προϊόντα	5.253.759	9,0%	194,1%
5.	76 - Αργίλιο και τεχνουργήματα από αργίλιο (αλουμίνιο)	4.303.503	7,3%	42,7%
6.	84 - Πυρηνικοί αντι/ρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχ. επινοήσεις	3.544.439	6,0%	45,5%
7.	39 - Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες	2.594.448	4,4%	90,8%
8.	27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών	1.787.651	3,0%	62,6%
9.	34 - Σαπουνία, παρασκευάσματα για πλύσιμο, παρασκευάσματα λιπαντικά, κεριά	1.633.774	2,8%	46,1%
10.	85 - Μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και τα μέρη τους	1.545.219	2,6%	40,0%
11.	20 - Παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων ή άλλων μερών φυτών	1.351.250	2,3%	35,9%
12.	15 - Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και προϊόντα της διάσπασης αυτών	889.934	1,5%	81,9%
13.	33 - Αιθέρια έλαια και ρητινοειδή, προϊόντα αρωματοποίησης ή καλλυπτισμού παρασκευασμένα και καλλυντικά παρασκευάσματα	881.995	1,5%	8,3%
14.	43 - Γουνοδέσματα και γουναρικά, τεχνητά γουνοδέσματα	877.935	1,5%	53,2%
15.	03 - Ψάρια και μαλακόστρακα	726.870	1,2%	90,4%
	Λοιπά προϊόντα	5.346.723	10,4%	-

Πηγή: ΕΣΥΕ

Αν και η Ουκρανία ακόμη δεν έχει ανακάμψει πλήρως από την ύφεση σε πολλά πεδία, οι τομείς της ουκρανικής οικονομίας με τις μεγαλύτερες προοπτικές για τις ελληνικές επιχειρήσεις κατά τα επόμενα έτη, συνεχίζουν να είναι η βιομηχανία τροφίμων (επεξεργασία και συσκευασία), καθώς το βιοτικό επίπεδο της χώρας θα ανεβαίνει και θα πλησιάζει σταδιακά εκείνο της Ε.Ε., και ο αγροτοβιομηχανικός τομέας (ιδίως στην αγροτική μηχανουργία και εξοπλισμό, στα αγροχημικά κλπ.) καθώς η Ουκρανία αποτελεί χώρα με μεγάλη παράδοση στον αγροτικό τομέα, ο εκσυγχρονισμός του οποίου έχει μεγάλες προοπτικές. Άλλοι τομείς με προοπτικές είναι τα καταναλωτικά αγαθά, τα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, η ανάπτυξη εξειδικευμένου λογισμικού, η κινητή τηλεφωνία, οι μεταφορές / διανομές / logistics, οι καινοτόμες τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας, ο τουρισμός και ο χρηματοπιστωτικός τομέας. Καθώς ο τομέας των κατασκευών δεν έχει ακόμη καταφέρει να ανακάμψει από την ύφεση του προηγούμενου έτους, τα οικοδομικά υλικά δεν έχουν άμεσες προοπτικές εξαγωγών.

2.2. Ελληνικές εισαγωγές

Όσον αφορά στις ελληνικές εισαγωγές από την Ουκρανία οι οποίες ανήλθαν στο 37,3% του επίπεδου του 2008 (μείωση: -62,7%) χαρακτηριστική είναι η θεαματική μείωση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων, μόλις στο 20,2% του προηγούμενου έτους (συμμετοχή: 21,1%) και των δημητριακών, μόλις στο 7,9% του προηγούμενου έτους (συμμετοχή: 4,1%). Οι εισαγωγές σιδήρου παρέμειναν σχετικά σταθερές, δεδομένων των λοιπών σημαντικών μειώσεων, στο 81% (συμμετοχή: 40,9%). Οι ποσοστιαία εντυπωσιακές αυξήσεις των κατηγοριών 76, 26 και 88 κρίνονται αμελητέες από πλευράς συμμετοχής.

Κύρια εισαγόμενα προϊόντα από Ουκρανία		€	% επί του συνόλου εισαγωγών	% του 2008
Σύνολο Ελληνικών Εισαγωγών		177.915.161	100,0%	37,3%
1.	72 - Χυτοσίδηρος, σίδηρος, χάλυβας	72.848.819	40,9%	81,0%
2.	27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών	37.538.616	21,1%	20,2%
3.	12 - Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις	21.158.436	11,9%	67,4%
4.	10 - Δημητριακά	7.343.447	4,1%	7,9%
5.	44 - Ξυλεία, ξυλοκάρβουνα και τεχνουργήματα από ξύλο	6.448.697	3,6%	77,0%
6.	86 - Οχήματα και υλικό για σιδηρ/κές ή παρόμοιες γραμμές και τα μέρη τους	6.105.147	3,4%	-
7.	31 - Λιπάσματα	4.909.227	2,8%	31,6%
8.	28 - Ανόργανα χημικά πρ/ντα	3.634.685	2,0%	102,7%
9.	08 - Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών	1.967.049	1,1%	64,5%
10.	25 - Αλάτι, θείο, γαίες και πέτρες, γύψος, ασβέστης καιτσιμέντα	1.831.162	1,0%	29,8%
11.	76 - Αργίλιο και τεχνουργήματα από αργίλιο (αλουμίνιο)	1.627.505	0,9%	2413,9%
12.	70 - Γυαλί και τεχνουργήματα από Γυαλί	1.476.938	0,8%	171,8%
13.	26 - Μεταλλεύματα, σκουριές και τέφρες	1.416.737	0,8%	886,9%
14.	88 - Αεροπλοΐα ή διαστημοπλοΐα	1.355.283	0,8%	4643,9%
15.	73 - Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	922.658	0,5%	68,7%
Λοιπά προϊόντα		5.566.786	4,3%	-

Πηγή: ΕΣΥΕ

3. Ελληνική Επενδυτική Παρουσία στην Ουκρανία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Επιτροπής της Ουκρανίας, το σύνολο των εισερχομένων από την Ελλάδα στην Ουκρανία ξένων άμεσων επενδύσεων ανερχόταν την 1.1.2010 σε \$330,9 εκατ. αυξημένο κατά \$21 εκατ. κατά τη διάρκεια του 2009. Για την εν λόγω περίοδο, οι ελληνικές επενδύσεις αποτελούσαν το 0,83% του συνόλου των ξένων άμεσων επενδύσεων στη χώρα, σημειωτέον όμως είναι ότι υπάρχουν σημαντικές συμμετοχές ελληνικών κεφαλαίων σε καταστατικά επιχειρήσεων που δεν έχουν καταχωρηθεί ως ελληνικές.

Μεταξύ των ελληνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ουκρανική αγορά συγκαταλέγονται οι: Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank, Όμιλος Μηχανική, Alumil, Balkan, Etem, Profilco, Υιούλα. Ειδικά στον τραπεζικό τομέα, έχει επιδειχθεί έντονο ενδιαφέρον από τις μεγαλύτερες ελληνικές τράπεζες για δραστηριοποίηση στην Ουκρανία, μέσω εξαγορών ουκρανικών τραπεζών.

Η EFG Eurobank εξαγόρασε την ουκρανική Universal Bank και στις αρχές Ιουλίου 2007 έθεσε σε λειτουργία δίκτυο καταστημάτων στη χώρα. Επίσης, η Τράπεζα Πειραιώς εξαγόρασε τον Μάιο του 2007 ποσοστό 78% της ουκρανικής τράπεζας International Commerce Bank. Το Μάρτιο 2008, η Alpha Bank εξαγόρασε ποσοστό 90% της νεοσυσταθείσας ουκρανικής τράπεζας OJSC Astra Bank έναντι 9 εκ. ευρώ, με προοπτική την ανάπτυξη δικτύου εθνικής εμβέλειας έως το 2010, ενώ προχώρησε κατά το β' εξάμηνο του 2008 σε επενδυτικό πρόγραμμα συνολικής αξίας άνω των \$200 εκ.

Επίσης, υφίστανται συμμετοχές ελληνικών κεφαλαίων σε καταστατικά επιχειρήσεων που έχουν καταχωρηθεί ως προερχόμενες από άλλες χώρες και δεν παρουσιάζονται ως ελληνικές, π.χ. η ύψους \$270 εκατ. επένδυση της Coca-Cola HBC S.A. (3E) στην Ουκρανία. Επίσης, η επένδυση της Eurobank, συνολικού ύψους \$315 εκατ., έχει πραγματοποιηθεί μέσω της μητρικής εταιρίας στην Ελβετία και επίσης δεν προσμετράται στα επίσημα στοιχεία ως ελληνική.

Οι ουκρανικές επενδύσεις στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές και συνεπώς δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό σύμφωνα με το Νόμο της Ουκρανίας "Περί κρατικών στατιστικών".

4. Τουρισμός

Οι τουριστικές σχέσεις της Ουκρανίας με την Ελλάδα είναι αναπτυσσόμενες αλλά παραμένουν ακόμη μακριά από το βέλτιστο επίπεδό τους. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ουκρανικής Στατιστικής Επιτροπής, το 2009, συνολικά 39.445 Ουκρανοί επισκέφθηκαν την Ελλάδα, εκ των οποίων 24.374 μέσω τουριστικών πρακτόρων και 11.528 ως ιδιώτες (οι υπόλοιποι για υπηρεσιακούς λόγους).

5. Αναπτυξιακή Συνεργασία με την Ουκρανία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΥΔΑΣ, το συνολικό ποσό που διετεθή από την Ελλάδα, το 2009, για προγράμματα διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας με την Ουκρανία ανήλθε σε €2,866 εκατ. Οι κυριότεροι τομείς αναπτυξιακής συνεργασίας στους οποίους διετεθή το ανωτέρω ποσό, είναι οι εξής:

Τομέας	Ποσό σε χιλ. €	Ποσοστό επί του συνόλου
Εκπαίδευση / Υποτροφίες / Έρευνα	2.406	84%
Πρώθηση Επιχειρηματικότητας	178	6%
Παραγωγή Ενέργειας και Ενεργειακή Πολιτική	109	4%
Κοινωνικές Υπηρεσίες	105	4%
Τουριστική Διοίκηση	41	1%
Παροχή Φαρμακευτικού Υλικού	1	0%
Λοιπά	26	1%
Σύνολο	2.866	100%

Το ποσό που διέθεσε η Ελλάδα για προγράμματα διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας με την Ουκρανία το 2008 ήταν € 2,686 εκατ.

Γ. ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Νομικό Πλαίσιο Εταιρειών

Καθώς η νομοθεσία στην Ουκρανία μεταβάλλεται συχνά και απροειδοποίητα, οι παρακάτω αναφερόμενες διατάξεις σκόπιμο είναι να λαμβάνονται ως ενδεικτικές μέχρις επιβεβαίωσής τους με ουκρανικό δικηγορικό γραφείο.

Τα εταιρικά ζητήματα στην Ουκρανία διέπονται από τον Αστικό Κώδικα, τον Εμπορικό Κώδικα και τους Νόμους "Περί εμπορικών εταιρειών", "Περί χρεογράφων και χρηματιστηρίου", "Περί καταχώρησης των νομικών προσώπων (εταιρειών) και των ατομικών επιχειρήσεων" και "Περί ανωνύμων εταιρειών".

Ο Νόμος "Περί ανωνύμων εταιρειών" εγκρίθηκε στις 30 Απριλίου 2009 με σκοπό τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος και την αύξηση της ουκρανικής ανταγωνιστικότητας αλλά και με σκοπό να διορθώσει προβλήματα που υπήρχαν στην εφαρμογή του Νόμου "Περί εμπορικών εταιρειών" ο οποίος ήταν παρωχημένος σε σχέση με τις τρέχουσες επιχειρηματικές συνθήκες της χώρας. Ο Νόμος "Περί ανωνύμων εταιρειών" προβλέπει διετή προθεσμία έως τις 30 Απριλίου 2011 κατά την οποία θα πρέπει όλες οι ανώνυμες εταιρείες να διαμορφώσουν τα καταστατικά τους ώστε να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του.

2. Μορφές επιχειρήσεων

Οι νομικές μορφές οργάνωσης επιχειρήσεων που χρησιμοποιούνται συνηθέστερα από ξένους επενδυτές στην Ουκρανία είναι αυτές της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και του γραφείου αντιπροσώπου, ενώ δεν συνηθίζονται άλλα είδη εταιρειών που προβλέπονται από την ουκρανική νομοθεσία, όπως ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και προσωπικές εταιρείες.

2.1. Ανώνυμη Εταιρεία

Η Ανώνυμη Εταιρεία (aktsionerne tovarystvo / AT) έχει νομική προσωπικότητα, κεφάλαιο διαιρεμένο σε συγκεκριμένο αριθμό μετοχών και τουλάχιστον δυο μετόχους. Τα περιουσιακά στοιχεία μιας ανώνυμης εταιρείας ανήκουν στην εταιρεία. Οι μέτοχοι απολαμβάνουν ορισμένα δικαιώματα που απορρέουν από την κυριότητα των μετοχών, όπως το δικαίωμα μερίσματος, συμμετοχής στην διοίκηση και συμμετοχής στην εναπομείνασα περιουσία μετά την λύση και εκκαθάριση της εταιρείας.

Μέχρι τώρα υπήρχαν δυο ειδών ανώνυμες εταιρείες: οι "ανοιχτές" ανώνυμες εταιρείες (vidkryti aktsionerni tovarystva / VATs), οι μετοχές των οποίων μπορούν να προσφερθούν στο κοινό και να διακινηθούν στο χρηματιστήριο και οι "κλειστές" ανώνυμες εταιρείες (zakryti aktsionerni tovarystva) η κυριότητα των μετοχών των οποίων παραμένει στους ιδρυτές της εταιρείας. Ο νέος Νόμος "Περί ανωνύμων εταιρειών", όμως, διαιρεί πλέον τις ανώνυμες εταιρείες σε ανώνυμες εταιρείες

"ιδιωτικής φύσεως" (privatni aktsionerni tovarystva) και ανώνυμες εταιρείες "δημόσιας φύσεως" (publichni aktsionerni tovarystva).

Μια κλειστή ανώνυμη εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε ανοιχτή με τροποποίηση της σύστασης και του καταστατικού της. Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας ορίζεται σε 1.250 κατώτατους μισθούς κατά τη στιγμή της ίδρυσής της. Η ευθύνη των μετόχων για τα εταιρικά χρέη περιορίζεται στο ποσό που έχει καταβληθεί για τις μετοχές. Καταστατικά όργανα είναι η γενική συνέλευση των μετόχων, το διοικητικό συμβούλιο που είναι υπεύθυνο για την καθημερινή διαχείριση της εταιρείας, το εποπτικό συμβούλιο, αν η εταιρεία έχει άνω των 50 μετόχων, και η εξελεγκτική επιτροπή.

2.2. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (tovarystvo z obmezhenoiu vidnovidalnistiu / TOV) είναι η πλέον ευρέως χρησιμοποιούμενη μορφή εταιρικής δραστηριότητας. Το κεφάλαιο της μοιράζεται σε μερίδια όπως ορίζεται από το καταστατικό της. Οι συμμετέχοντες στην εταιρεία δεν είναι πλέον των 10. Το ελάχιστο όριο του κεφαλαίου ορίζεται σε 100 κατώτατους μισθούς κατά τη στιγμή της ίδρυσής της, από το οποίο το 50% τουλάχιστον πρέπει να καταβληθεί κατά την εγγραφή της εταιρείας στο οικείο μητρώο. Η ευθύνη των μελών για τα εταιρικά χρέη περιορίζεται στην αξία των ατομικών τους συνεισφορών. Καταστατικά όργανα είναι η γενική συνέλευση των μετόχων, το διοικητικό συμβούλιο που είναι υπεύθυνο για την καθημερινή διαχείριση της εταιρείας και ένα εξελεγκτικό όργανο.

2.3. Γραφείο Αντιπροσώπου

Μια αλλοδαπή εταιρεία μπορεί να ιδρύσει Γραφείο Αντιπροσώπου (predstavnnytstvo) στην Ουκρανία, το οποίο δεν είναι νομικό πρόσωπο, ομοιάζει με υποκατάστημα αλλά χωρίς εταιρική μορφή και εγγράφεται σε μητρώο που τηρείται στις κρατικές αρχές. Το γραφείο αντιπροσώπου λειτουργεί στην Ουκρανία για λογαριασμό της αλλοδαπής εταιρείας που αντιπροσωπεύει.

3. Φόροι και δασμοί

Οι γενικές αρχές φορολόγησης της Ουκρανίας προβλέπονται στο Νόμο "Περί φορολογικού συστήματος", σύμφωνα με τον οποίο τα ποσοστά, οι εξαιρέσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί για την αξιολόγηση και πληρωμή των φόρων δεν μπορούν να μεταβληθούν παρά μόνο από ειδικούς φορολογικούς νόμους. Στην Ουκρανία, οποιεσδήποτε αλλαγές εισάγονται τουλάχιστον έξι μήνες πριν την έναρξη της νέας δημοσιονομικής περιόδου. Εντός του 2010 αναμένεται σημαντική φορολογική μεταρρύθμιση.

Η είσπραξη των φόρων ελέγχεται και διεξάγεται από την Κρατική Φορολογική Διοίκηση ενώ οι δασμοί εισπράττονται από την Κρατική Τελωνειακή Υπηρεσία. Όλα τα νομικά και φυσικά πρόσωπα τα οποία διεξάγουν εμπορικές πράξεις οφείλουν να καταχωρούνται στην οικεία φορολογική αρχή και να δηλώνουν τακτικά όλες τις φορολογητέες συναλλαγές τους και τους φόρους που έχουν καταβάλει.

Στην Ουκρανία υπάρχει ένα απλοποιημένο / ενοποιημένο σύστημα το οποίο καλύπτει δύο κατηγορίες εμπορικών δραστηριοτήτων:

α) τους επιχειρηματίες οι οποίοι απασχολούν λιγότερο από 10 άτομα κατά τη διάρκεια του έτους και των οποίων το σύνολο των αποδοχών από πωλήσεις (προϊόντων, εργασίας, υπηρεσιών) κατά το ίδιο έτος δεν υπερβαίνει τις UAH 500.000. Για αυτούς τους επιχειρηματίες, ορίζεται σταθερός φορολογικός συντελεστής από τα δημοτικά συμβούλια, αναλόγως την περιοχή εγγραφής τους και τη δραστηριότητα της επιχείρησης ο οποίος κυμαίνεται από UAH 20 έως UAH 200 μηνιαίως. Αν ο επιχειρηματίας απασχολεί εργαζόμενους, ο συντελεστής αυξάνεται κατά 50% για κάθε εργαζόμενο.

β) νομικά πρόσωπα τα οποία απασχολούν λιγότερο από 50 άτομα κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια του έτους και των οποίων το σύνολο των αποδοχών από πωλήσεις (προϊόντων, εργασίας, υπηρεσιών) κατά το ίδιο έτος δεν υπερβαίνει τις UAH 1.000.000. Το νομικό πρόσωπο μπορεί να επιλέξει μεταξύ δύο ενιαίων (flat) φόρων:

- 1) 6% επί του κύκλου εργασιών αν έχουν καταχωρηθεί για πληρωμή ΦΠΑ
- 2) 10% επί του κύκλου εργασιών αν δεν έχουν καταχωρηθεί για πληρωμή ΦΠΑ.

Ο ενιαίος φόρος καταβάλλεται σε μηνιαία βάση.

Οι κυριότεροι φόροι είναι οι εξής:

Φόρος επί των εταιρικών κερδών: οι ουκρανικές και αλλοδαπές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ουκρανία μέσω μόνιμης εγκατάστασης υποχρεούνται σε καταβολή φόρου επί των κερδών, ο συντελεστής του οποίου ανέρχεται σε 25% (με την εξαίρεση των ασφαλιστικών εταιρειών για τις οποίες ισχύουν ειδικοί όροι). Όταν οι εταιρείες πληρώνουν μερίσματα υποχρεούνται να καταβάλουν προκαταβολικά φορολογία 25% επιπρόσθετα σε τυχόν παρακρατήσεις επί μερισμάτων έως 15%.

Προσωπικός φόρος εισοδήματος: Ο συντελεστής ανέρχεται σε 15% και αφορά στα περισσότερα εισοδήματα συμπεριλαμβανομένων μισθών, μερισμάτων, δικαιωμάτων και εισοδημάτων από επενδύσεις.

Φόρος προστιθέμενης αξίας: Ο συντελεστής είναι 20%. Οι δηλώσεις και οι πληρωμές γίνονται μηνιαίως, όμως η επιστροφή η οποία προβλέπεται από το Νόμο είναι συνήθως πολύ δύσκολη ενώ και οι νεοκαταχωρηθέντες στο ΦΠΑ δεν μπορούν να απαιτήσουν επιστροφή του φόρου για τους πρώτους δώδεκα μήνες.

Ειδικός φόρος κατανάλωσης: Καταβάλλεται κατά την αγορά αυτοκινήτων, αμαξωμάτων, αλκοολούχων ποτών, προϊόντων καπνού, καυσίμων (βενζίνης και πετρελαίου) και καθορίζεται συγκεκριμένα για κάθε προϊόν.

Δασμοί: Υπάρχουν δύο κατηγορίες δασμών στην Ουκρανία:

α) οι μειωμένοι δασμοί που ισχύουν επί των εμπορευμάτων που προέρχονται από χώρες-μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου του οποίου είναι μέλος και η Ουκρανία και χώρες οι οποίες απολαύουν της μεταχειρίσεως του “μάλλον ευνοούμενου κράτους” και

β) οι πλήρεις δασμοί που ισχύουν επί των εμπορευμάτων που προέρχονται από άλλες χώρες ή επί των προϊόντων στα οποία δεν μπορεί να καθοριστεί η χώρα προέλευσης.

Σε πολλές περιπτώσεις, οι μειωμένοι και οι πλήρεις δασμοί ταυτίζονται. Οι δασμοί μπορεί να επιβάλλονται επί της αξίας, επί του αριθμού των μονάδων ή σε συνδυασμό των δύο. Υπάρχουν εποχικοί δασμοί, ειδικοί δασμοί, δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί. Επιπλέον των μειωμένων δασμών, η Ουκρανία έχει συνάψει Συμφωνίες Ελευθέρων Συναλλαγών με τις χώρες ΚΑΚ και την ΠΓΔΜ, οι οποίες προβλέπουν την εισαγωγή αγαθών με τελωνειακή ατέλεια στην Ουκρανία.

Έγγειος φόρος: Ο έγγειος φόρος υπολογίζεται ετησίως για το ακόλουθο έτος και καταβάλλεται μηνιαίως σε ίσες δόσεις από τους ιδιοκτήτες ή τους χρήστες των γαιών. Ο συντελεστής εξαρτάται από την κατηγορία, την τοποθεσία και την ύπαρξη αποτίμησης για κάθε τμήμα γης.

Χρεώσεις υπέρ Συνταξιοδοτικού Ταμείου:

- α. επί της αγοράς συναλλάγματος 0.5% από 1/1/10
- β. 3% επί της αξίας μεταβίβασης αυτοκινήτου
- γ. 1% επί της αξίας αγοράς ακίνητης περιουσίας πληρωτέο από τους αγοραστές
- δ. 7,5% επί των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας

Φόρος χαρτοσήμου: Επιβάλλεται σε επικυρώσεις εγγράφων και υποβολές τους στα δικαστήρια. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι χρεώσεις είναι μικρές εκτός από συναλλαγές σε χρηματιστήρια εμπορευμάτων και πωλήσεις ακινήτων όπου ανέρχονται σε 1%.

Αν και το Ουκρανικό φορολογικό σύστημα έχει προοδεύσει σημαντικά τα τελευταία 20 έτη, η καταβολή των φόρων είναι ακόμη πολύ δύσκολη στην Ουκρανία. Στη δημοσίευση της Παγκόσμιας Τράπεζας "Doing Business 2010", η Ουκρανία κατατάχθηκε μόλις 181η στην κατηγορία "Καταβολή Φόρων" από τις 183 χώρες που συμπεριληφθήκαν καθώς μια μεσαία επιχείρηση πρέπει να προβεί σε 147 πληρωμές φόρων και να δαπανήσει 736 ώρες ετησίως ώστε να συμμορφωθεί με τις φορολογικές της υποχρεώσεις.

4. Καθεστώς εισαγωγών

Υφίσταται υποχρεωτική διαδικασία πιστοποίησης με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα εισαγόμενα στην Ουκρανία προϊόντα συμμορφώνονται με τα εθνικά πρότυπα. Η πιστοποίηση παρέχεται από την Ουκρανική αρχή πιστοποίησης (UkrSEPRO) όσον αφορά σε μεγάλο εύρος εισαγόμενων αγαθών με την έκδοση Ουκρανικού Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης. Επίσης ορισμένα προϊόντα απαιτούν ειδικές άδειες για την εισαγωγή τους στη χώρα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου έχουν πολλάκις προσάψει στην Ουκρανία ότι πιστοποιήσεις και άδειες τέτοιου τύπου χρησιμοποιούνται ως μη-δασμολογικά εμπόδια, με αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να έχει επιτευχθεί αλλαγή της νομοθεσίας και διευκόλυνση των εισαγωγών.

Οποιαδήποτε επιχείρηση στην Ουκρανία επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί ως εισαγωγέας εμπορευμάτων θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο οικείο τελωνείο που εξυπηρετεί την περιοχή στην οποία βρίσκεται η εταιρεία. Ο εκτελωνισμός

εμπορευμάτων σε διαφορετικό τελωνείο απαιτεί προηγούμενη άδεια από το τελωνείο όπου έχει εγγραφεί η εταιρεία.

Τα εμπορεύματα τα οποία εισάγονται στην Ουκρανία θα πρέπει να δηλώνονται στις τελωνειακές αρχές είτε από τον εισαγωγέα είτε από εξουσιοδοτημένο εκτελωνιστή εκ μέρους του εισαγωγέα. Η δασμολογητέα αξία δηλώνεται με τη σχετική δήλωση, όμως ο εισαγωγέας οφείλει να παράσχει σχετικά έγγραφα για να αποδείξει τη δασμολογητέα αξία. Αν αυτά τα έγγραφα δεν είναι διαθέσιμα, ή αν ο τελωνειακός υπάλληλος έχει θεμελιωμένες αντιρρήσεις σχετικά με τα δεδομένα που κατέθεσε ο εισαγωγέας, μπορεί να ορίσει τη δασμολογητέα αξία βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, βάσει τιμών παρόμοιων ή άλλων ίδιων εμπορευμάτων.

Ορισμένα εμπορεύματα μπορούν να λάβουν άδεια για προσωρινή εισαγωγή / εξαγωγή, εξαιρούμενα από δασμούς, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αν πρόκειται για:

- εμπορεύματα που προορίζονται για επίδειξη κατά τη διάρκεια εκθέσεων, συνεδρίων ή παρόμοιων περιπτώσεων,
- επαγγελματικό εξοπλισμό ο οποίος χρησιμοποιείται από ΜΜΕ ή για κινηματογράφηση,
- εμπορευματοκιβώτια, παλέτες, συσκευασίες ή άλλα υλικά που εισάγονται σε σχέση με εμπορικές συναλλαγές,
- μεταφορικά οχήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων σε σχέση με εμπορικές συναλλαγές,
- πλοία και αεροσκάφη τα οποία εισήχθησαν για επισκευή.

Η Ουκρανία είναι μέλος της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης για την Προσωρινή Εισαγωγή σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η αδασμολογητή προσωρινή εισαγωγή περιορισμένου αριθμού εμπορευμάτων στην Ουκρανία. Η προσωρινή εισαγωγή επιτρέπεται για περίοδο μέχρι ενός έτους και μπορεί να παραταθεί από τις τελωνειακές αρχές.

5. Επενδυτικό καθεστώς

Η νομοθεσία που διέπει τις επενδύσεις στην Ουκρανία δεν είναι ενιαία. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι πολλές φορές για την επίλυση ζητημάτων απαιτείται η από κοινού επίκληση διατάξεων από διαφορετικούς νόμους. Ο κύριος νόμος που ρυθμίζει τα σχετικά ζητήματα είναι ο Νόμος "Περί ξένων επενδύσεων", ο οποίος καθορίζει σε γενικές γραμμές την ουκρανική πολιτική έναντι των εισερχόμενων επενδύσεων και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ξένων επενδυτών. Πολλά όμως ζητήματα ρυθμίζονται από τον Αστικό Κώδικα (ίδρυση νομικών προσώπων και δικαιώματα ιδιοκτησίας), τον Εμπορικό Κώδικα (εταιρικές σχέσεις), το Νόμο "Περί χρεογράφων και χρηματιστηρίου" (εκδόσεις και αγοραπωλησίες μετοχών), το Νόμο περί Ανταγωνισμού (περιορισμός των μονοπωλίων και εγκρίσεις συγχωνεύσεων και εξαγορών). Οι εν λόγω νόμοι τείνουν ορισμένες φορές να είναι διφορούμενοι, αντιφατικοί ή αλληλο-επικαλυπτόμενοι. Οι περιορισμοί στις ξένες επενδύσεις αφορούν κυρίως την απόκτηση αγροτικής γης και ορισμένες ελάσσονες κατηγορίες κατασκευής στρατιωτικού υλικού και εκδόσεων. Στην Ουκρανία δεν υφίστανται κίνητρα για ξένες επενδύσεις από το 2005.

Αν μια επένδυση έχει γίνει σε συμφωνία με την ισχύουσα νομοθεσία και έχουν καταβληθεί οι σχετικοί φόροι, οι ξένοι επενδυτές δικαιούνται τον άμεσο και ανεμπόδιο επαναπατρισμό κερδών, εσόδων ή οποιουδήποτε άλλου είδους κεφαλαίων που σχετίζονται με τις επενδύσεις, χωρίς περιορισμούς.

Στο πλαίσιο της απλοποίησης της έκδοσης αδειών, από τις 30 Δεκεμβρίου 2009, εισήχθη στο Νόμο "Περί του συστήματος εγκρίσεων" η αρχή της 'σιωπηρής συναίνεσης' η οποία υπό ορισμένες προϋποθέσεις επιτρέπει σε εταιρείες οι οποίες δεν έχουν λάβει ορισμένες δημοτικές ή κρατικές άδειες να λειτουργούν χωρίς αυτές αν έχουν καταθέσει τα απαιτούμενα έγγραφα για την απόκτηση ή την επέκταση των εν λόγω αδειών στην οικεία αρχή και η αρχή αυτή δεν έχει ενημερώσει την εταιρεία εντός της προβλεπόμενης από το Νόμο προθεσμίας.

Οι άδειες εκδίδονται επ' αόριστον εκτός και αν ορίζεται συγκεκριμένη διάρκεια ισχύος από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση όμως η διάρκεια ισχύος δεν θα είναι μικρότερη από πέντε έτη.

6. Αργίες

Αν μια αργία πέφτει σε Σαββατοκύριακο, η επόμενη Δευτέρα είναι μη-εργάσιμη. Αν μια αργία πέφτει Τρίτη ή Πέμπτη, το Κοινοβούλιο μπορεί να προτείνει την προηγούμενη Δευτέρα ή την επόμενη Παρασκευή από τις εν λόγω ημέρες ως αργίες και το Σάββατο μιας άλλης εβδομάδας ως εργάσιμη ημέρα, για να αντισταθμίσει την απώλεια της εργάσιμης ημέρας.

Ενδεικτικά για το 2010, η Ουκρανία τηρεί αργίες στις ακόλουθες ημερομηνίες:

- Πρωτοχρονιά: 1 Ιανουαρίου
- Χριστούγεννα: 7 Ιανουαρίου
- Διεθνής ημέρα της Γυναίκας: 8 Μαρτίου
- Πάσχα: 4 Απριλίου
- Εορτασμός Εργατικής Πρωτομαγιάς: 1 & 2 Μαΐου
- Ημέρα Νίκης: 9 Μαΐου
- Πεντηκοστή: 23 Μαΐου
- Ημέρα Συντάγματος: 28 Ιουνίου
- Ημέρα Ανεξαρτησίας: 24 Αυγούστου

7. Χρήσιμες ιστοσελίδες

Ακολουθούν επιλεγμένες χρήσιμες ιστοσελίδες που προσφέρουν επιλογή αγγλικής γλώσσας:

Κυβέρνηση της Ουκρανίας	www.kmu.gov.ua/control/en
Κοινοβούλιο	http://portal.rada.gov.ua/control/en/index
Υπουργείο Οικονομίας	www.me.gov.ua/control/en/index
Υπουργείο Οικονομικών	www.minfin.gov.ua/control/en/index
Υπουργείο Εξωτερικών	www.mfa.gov.ua/mfa/en/news/top.htm
Κεντρική Τράπεζα	www.bank.gov.ua/Engl/default.htm
Κρατική Στατιστική Επιτροπή	www.ukrstat.gov.ua

Κρατική Επιτροπή Ρυθμιστικής Πολιτικής και Επιχειρηματικότητας	www.dkrp.gov.ua/control/en/index
Ταμείο Κρατικής Περιουσίας	www.spfu.gov.ua/eng/index.php
Κρατική Φορολογική Διοίκηση	www.sta.gov.ua/control/en/index
Κέντρο για την Προώθηση των Ξένων Επενδύσεων	www.investukraine.org/
Κρατική Τελωνειακή Υπηρεσία	www.customs.gov.ua/dmsu/control/en/index
EBA (European Business Association)	www.eba.com.ua/